

Kerken- beleidsplan

Roeselare

2025-2031

Inhoud

Inleiding	4
Heilige Godelievekerk in Roeselare	6
Paspoort van het kerkgebouw	6
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	8
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	10
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	11
Naar een toekomstvisie	12
Heilig Hartkerk in Roeselare	14
Paspoort van het kerkgebouw	14
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	16
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	18
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	20
Naar een toekomstvisie	20
Onze-Lieve-Vrouwekerk in Krottegem	22
Paspoort van het kerkgebouw	22
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	24
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	26
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	29
Naar een toekomstvisie	29
Sint-Michielskerk in Roeselare	30
Paspoort van het kerkgebouw	30
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	33
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	37
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	40
Naar een toekomstvisie	41
Sint-Petrus en Pauluskerk in Rumbeke	43
Paspoort van het kerkgebouw	43
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	45
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	47
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	49
Naar een toekomstvisie	50

Sint-Martinuskerk in Oekene	51
Paspoort van het kerkgebouw	51
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	53
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	55
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	58
Naar een toekomstvisie	58
Sint-Henricuskerk in Zilverberg	60
Paspoort van het kerkgebouw	60
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	62
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	64
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	65
Naar een toekomstvisie	66
Heilige Kruisverheffing in Beveren	67
Paspoort van het kerkgebouw	67
Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw	69
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden	71
Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies	73
Naar een toekomstvisie	74
Besluit	75
Bijlagen	79

Inleiding

Iedere gemeente moet in 2025 over een kerkenbeleidsplan beschikken. Dit is bepaald in het erediensdecreet van 7 mei 2004.

Deze verplichting is de uitgelezen kans om de gegevens van het bestaande kerkenbeleidsplan zoals goedgekeurd in de Gemeenteraad van 17 oktober 2016 te actualiseren. Hierbij wordt een doordachte en realistische toekomstvisie uitgewerkt voor de kerken aanwezig op het grondgebied van Roeselare.

Als trotse onroerenderfgoedgemeente zet Roeselare volop in op het bewaren, versterken en delen van haar historische rijkdom. Met het erfgoedbeleidsplan brengen we niet alleen de verhalen van vroeger tot leven, maar bouwen we ook aan een duurzame toekomst waarin erfgoed een plaats krijgt in het dagelijkse leven van inwoners en bezoekers.

Binnen het onroerend erfgoedbeleidsplan maken we werk van een kerkenbeleidsplan. Niet alleen omwille van de verplichting maar vooral omdat we het zien als een kans. Een kans om het waardevolle religieuze erfgoed in onze stad bewust te koesteren, te herdenken en – waar mogelijk/wenselijk – een nieuwe betekenis te geven.

Op vandaag zijn nog 8 kerkgebouwen in gebruik voor de Rooms-Katholieke erediensten op het grondgebied van de stad Roeselare. Alle kerken zijn sinds 2009 aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van hun architecturale en historische waarden. Enkel de toren van de Sint-Michielskerk in het centrum van de stad Roeselare is sinds 1958 een beschermd monument. De toren werd beschermd als monument omwille van zijn artistieke waarde. Het kerkgebouw is Unesco werelderfgoed sinds 1999 en het maakt deel uit van de bufferzone Stadhuis Roeselare met belfort omwille van zijn uitzonderlijke universele waarde.

Deze 8 kerkgebouwen maken deel uit van drie parochiale eenheden. De Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus omvat de parochies/kerken Heilig Hart, Heilige Godelieve, O.-L.-Vrouw en Sint-Michiel. Kerk-in-Roeselare is de meer ingeburgerde term voor deze Pastorale Eenheid.

De Pastorale Eenheid Heilige Vincent Rumbekke omvat de kerken Sint-Petrus en Paulus, Sint-Martinuskerk en de Sint-Henricuskerk.

De Pastorale Eenheid Sint Germanus bestaat uit de gemeenschappen Ardoorie, Beveren-Roeselare, De Tassche en Koolskamp. Met uitzondering van De Tassche heeft iedere gemeenschap èèn kerk. Op het grondgebied van Roeselare maakt enkel de Heilige Kruisverheffingskerk in Beveren hier deel van uit.

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de stad Roeselare, het Centraal Kerkbestuur en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren.

Het uitgangspunt en de basis voor dit kerkenbeleidsplan is het pastoraal plan dat werd uitgewerkt door het pastoraal team van de verschillende pastorale eenheden. Bij het opstellen van een pastoraal plan werd rekening gehouden met verschillende factoren. De realiteit van vandaag dwingt tot reflectie: het kerkbezoek daalt, er zijn steeds minder priesters en vrijwilligers en het is een uitdaging om jongeren te bereiken. Daarbij werd het gebruik geanalyseerd van de kerkgebouwen: hoeveel vieringen zijn er nog, hoeveel voorgangers zijn beschikbaar, en welke rol vervullen de gebouwen vandaag? Het bisdom reikt hierbij een duidelijke visie aan: het is niet wenselijk om overal weekendvieringen te behouden. Het opzet is om te groeien naar enkele hoofdkerken, en uiteindelijk naar één centrale hoofdkerk per Pastorale Eenheid – een plaats van ontmoeting, verdieping en het vieren van de sacramenten. Belangrijk is dat nu al doordachte stappen worden gezet in die richting om te bouwen aan een hoopvolle, verbonden en toekomstgerichte geloofsgemeenschap.

Het plan beschrijft per kerk het paspoort van het kerkgebouw met algemene gegevens zoals adres, eigenaar, situering in de omgeving, plaats in kerkelijk bestuur, bouwperiode, situering als erfgoed. Hierna volgt een cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw met een korte historiek van het kerkgebouw, een beschrijving van het exterieur en het interieur met een beschrijving van het waardevol erfgoed. Vervolgens wordt het kerkgebouw belicht met de architecturale mogelijkheden. Hier wordt de focus gelegd op het grondplan, de opbouw van de kerk, de voorzieningen en de algemeen bouwfysische toestand. Hierna volgt de beschrijving van het actueel gebruik met name de liturgie en het nevengebruik. Iedere fiche wordt afgesloten met een toekomstvisie (t.e.m. 2031) voor de kerk. De fiches van de kerken worden behandeld per Pastorale Eenheid.

Heilige Godelievekerk in Roeselare

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

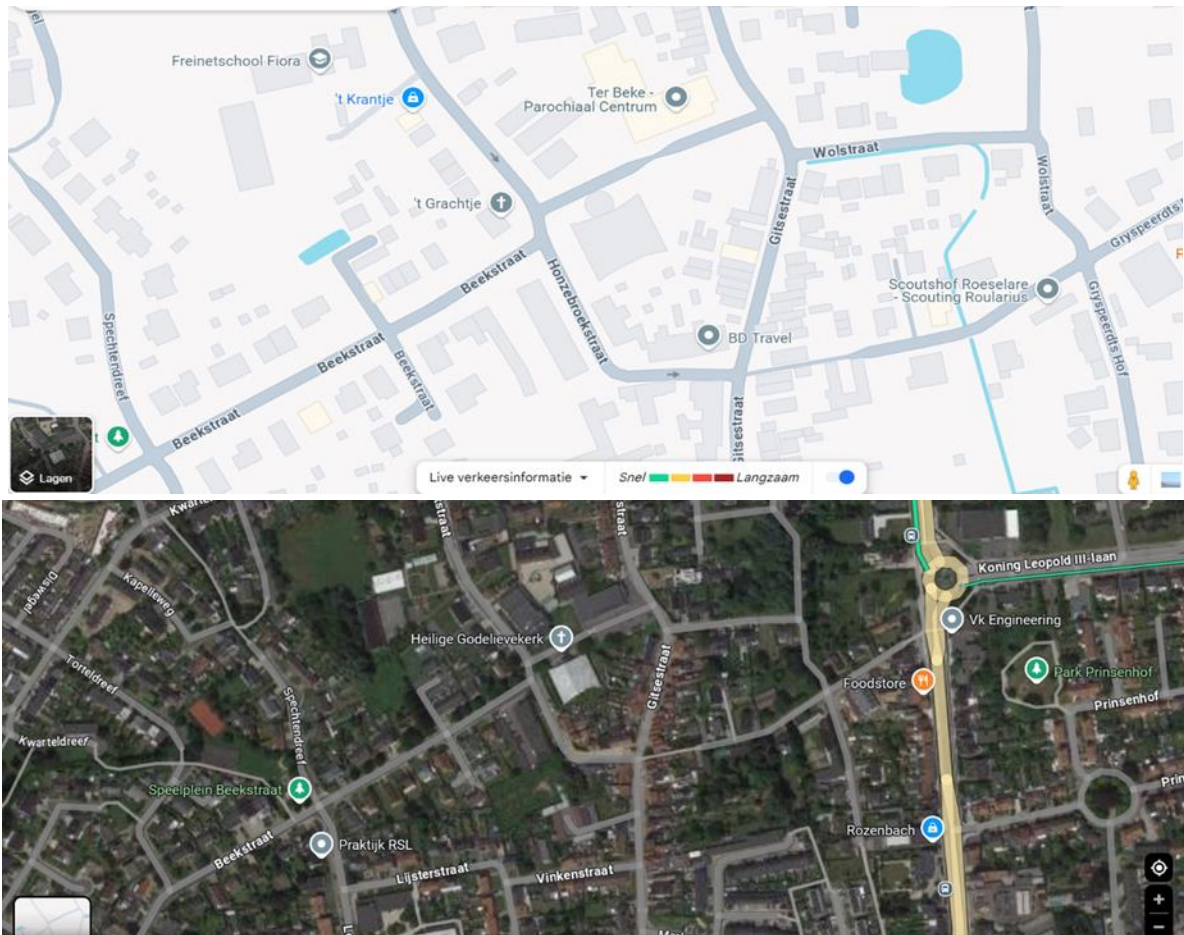
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Heilige Godelievekerk

Eigenaar: De Kerkfabriek Heilige Godelieve is eigenaar van het kerkgebouw.

Adres: Honzebroekstraat 32. 8800 Roeselare

Directe omgeving: (google maps)

De Heilige Godelievekerk is gelegen in Roeselare tussen de Brugsesteenweg en de Hoogleedsesteenweg, tussen de R32 en de Noordlaan. Rondom deze kerk wonen zo'n 8000 mensen. Rechttegenover de kerk bevindt zich het parochiaal centrum en de Chiro Jomego. In de nabije omgeving bevindt zich de Freinetschool Fiora en de basisschool Lenteland. In de nabijheid ligt ook het Scoutshof Roeselare.

Plaats in kerkelijk bestuur: De Heilige Godelievekerk vormt de parochiekerk van de parochie Heilige Godelieve van het decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdom Brugge. De kerk is één van de kerken binnen de pastorale eenheid Heilige Clara en Franciscus. Kerk-in-Roeselare is de meer ingeburgerde term voor de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus. Juridisch omvat de vzw de parochies Heilig Hart, Heilige Godelieve, O.-L.-Vrouw en Sint-Michiël. Pastoraal behoort ook De Bremstruik tot Kerk-in-Roeselare.

Bouwperiode: (bouwstijl/architect) Moderne architectuur ontworpen door Hendrik Vermoortel en Buro I en II in de jaren 1990.

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 2009. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID150190 <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/150190>

De kerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

Geoportaal:

<https://geo.onroerenderfgoed.be/#zoom=19&lat=6614198.933061873&lon=346887.21335606277>

Lid van Monumentenwacht: Nee. Er is wel een calamiteitenplan opgemaakt voor de kerk door PARCUM, opgesteld in 2021-2022.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

De Heilige Godelieveparochie werd gesticht in 1967 naar aanleiding van de noordelijke stadsuitbreiding na de Tweede Wereldoorlog. Een eerste voorlopige kerk uit 1964 werd vervangen door het huidig kerkgebouw.

Beschrijving exterieur:

De kerk werd ontworpen door het Roeselaars architectenbureau Buro I en II. De kerk werd ingewijd in 1995.

De architectuur van de kerk verwijst op symbolische wijze naar de 'tent van samenkomst' uit het boek Exodus, een plek van ontmoeting tussen God en zijn volk tijdens hun tocht door de woestijn.

De opvallende zwarte, paraboolvormige klokkentoren, bekroond met een zilvergrijs kruis, rijst als een hedendaagse rookkolom omhoog – een teken dat richting geeft, als een gids doorheen de woestijn van het dagelijks leven.

Rond de kerk bevinden zich twee waterbekkens, die verwijzen naar het zuiverende water onder de tempel van Jeruzalem en naar het doopwater als bron van nieuw leven. Ook in de devotie tot de Heilige Godelieve speelt water tot op vandaag een betekenisvolle rol.

Het brede dak rust aan weerszijden op vier stevige pijlers – vier aan de linkerkant, vier aan de rechterkant – die de vier evangelisten én de aartsvaders symboliseren: zij vormen de geestelijke fundamenten van de Kerk. De pijlers die verwijzen naar de evangelisten zijn elk gemerkt met een wijdingskruisje, als stille getuigen van hun blijvende aanwezigheid en opdracht.

Beschrijving interieur:

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Binnenin de kerk vallen twee specifieke hoeken op die een bijzondere functie vervullen. Links achteraan bevindt zich de doophoek met de doopvont, een verwijzing naar het doopsel van Jezus in de Jordaan. Op rietstengels worden doopschelpen gehangen met de namen van kinderen die in de loop van het jaar zijn gedoopt. Naast de doopvont staat een beeld van Johannes de Doper, gemaakt door priester-kunstenaar Omer Gilliet. Rechts achteraan bevindt zich de herdenkingshoek. Daar hangen de kruisjes van de overleden parochianen van het voorbije jaar. Ook ligt er het 'levensboek', waarin hun namen worden genoteerd als blijvend aandenken.

Vooraan in de kerk is een groot Grieks kruis zichtbaar, verlicht door het verrijzenislicht. Jezus is niet afgebeeld aan het kruis, als uitdrukking van zijn verrijzenis. Links van het altaar staat een houten beeld van de Onze Lieve Vrouw. Het beeld van de patroonheilige, de Heilige Godelieve staat links halverwege en rechts een houten beeld van Heilig Hart gerealiseerd door Omer Gilliet.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

- *Houten beelden van Johannes de Doper, Onze Lieve Vrouw, Heilige Godelieve, Heilig Hart gerealiseerd door priester-kunstenaar Omer Gilliet.*
- *Verschillende iconen .*
- *Kazuifels van recente datum.*

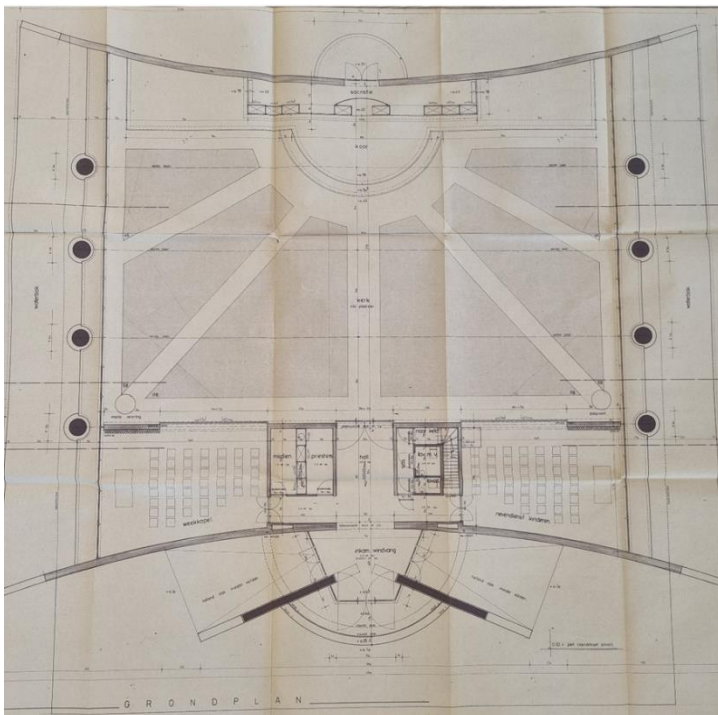
Een beknopte beschrijving van het orgel in de kerk:

- Eind mei 2009 werd het gerestaureerde pijporgel in de Heilige Codelievekerk officieel ingespeeld. Het instrument beschikt over twee klavieren, een gevarieerd aanbod aan registers en een opvallend stervormig orgelpedaal. Bij de zoektocht naar een geschikt tweedehands orgel viel de keuze op een Engels exemplaar, gebouwd rond 1900 door Conacher & Company, een gerenommeerde orgelbouwer uit Yorkshire. Het orgel was oorspronkelijk bestemd voor de St. Patrick's Church in Huddersfield (VK). De doorslaggevende factor bij de keuze was de kwaliteit van de begeleidingsregisters, waaronder de 'violin diapason' en 'viol d'orchestre', die bijzonder geschikt zijn voor het ondersteunen van de kerkzang.

Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

Aantal zitplaatsen : 200 (mogelijkheid tot verdubbeling)

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Enmaal binnen bevindt zich aan de rechterkant een vergaderruimte, met de naam Kili, waar de kinderliturgie plaatsvindt.

Aan de andere kant van het portiek bevindt zich de weekkapel. De weekkapel grenst aan de sacristie terwijl de vergaderruimte grenst aan de toiletten.

Voorzieningen:

Sanitair	Twee toiletten met mindervalidentoilet
Verwarming	Gasinstallatie vernieuwd in 2022
Verlichting	Ledverlichting
Keukenvoorzieningen	Kitchenette in de sacristie
Audiosysteem	Nieuwe muziekinstallatie sinds 2020 en mogelijkheid tot streamen van vieringen. De kerk beschikt ook over gratis wifi
Beeldscherm(en)	2 beamers in de kerk en mogelijkheid om te beamen in de vergaderzaal
Rolstoeltoegankelijkheid	In de hoofdtoegang zijn er trappen, maar de zij-ingangen van het hoofdportaal zijn voorzien van hellingen en aan één kant is er een automatische schuifdeur. Vlakke grond in kerk zonder trappen.
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusapparaten zijn gekeurd en pictogrammen zijn aanwezig. Veiligheidsverlichting werd voorzien. Er is een alarmsysteem aanwezig. Cilindersloten met veiligheidsrozet.
Bliksembeveiliging	Niet aanwezig en niet geadviseerd door de brandweer om externe bliksembeveiliging te plaatsen.
Gsm-operatoren	Niet aanwezig.

Duurzaamheid: Er vonden geen ingrijpen plaats in het kader van de duurzaamheid.

Biodiversiteit: Aan de linkerkant van de kerk zijn een beperkt aantal hoogstammige bomen aanwezig bij de parking.

Bouwfysische toestand:

De algemene bouwfysische toestand van de totaliteit van het gebouw is in goede staat. Het gaat hier om een vrij recent kerkgebouw.

Er vonden om die reden nog maar weinig restauraties plaats. De toren werd hersteld in de jaren 2010. De gasketel werd vervangen in 2022.

Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgisch gebruik:

In de Heilige Godelievekerk staat de eucharistie centraal. Lezingen uit de Schrift en de

tafeldienst vormen de kern van de viering, in nauwe verbondenheid met het leven en handelen van Jezus Christus.

Er is een avondgebed op maandag om 17.30 uur en een ochtendgebed op donderdag om 8 uur. Er is dagelijks stil gebed mogelijk van 9 uur tot 17 uur in de weekkapel. De weekendvieringen zijn de eerste zaterdag van de maand om 17.30 uur (behalve in augustus) en elke zondag om 10 uur. Vieringen op hoogdagen volgen meestal het schema van de weekendvieringen.

Zondagsvieringen besteden extra aandacht aan kinderen (kinderliturgie), met actieve betrokkenheid tijdens het Onze vader en de vredeswens. Alle vieringen worden gekenmerkt door een hedendaagse aanpak. Beeldprojectie van liedteksten en gebeden, verzorgde muziek en zang dragen bij tot een betrokken en toegankelijke liturgie. Gelovigen worden uitgenodigd om gaven aan te brengen en actief deel te nemen aan de viering. Na de zondagse eucharistie is er gelegenheid tot ontmoeting bij een kop koffie of een aperitief. De preek wordt verzorgd door de dienstdoende voorganger: dit kan een priester, diaken, parochieassistent of een aangestelde medewerker van Kerk-in-Roeselare zijn. De teksten van de homilie zijn op aanvraag beschikbaar. Er zijn een groot aantal werkgroepen actief in de kerk.

Uitvaarten, doopsels, huwelijken, communies, vormsels en ziekenzalvingen vinden plaats in de kerk. Er vinden ook schoolvieringen plaats. De vormselsvieringen van Sint-Idesbald worden in de kerk georganiseerd.

Een gemiddelde viering kent een groot aantal gelovigen. Gemiddeld wonen een 120-tal mensen de viering bij.

Nevengebruik:

De Godelievekerk wordt op occasionele basis gebruikt door concertorganisatoren.

Daarnaast is er wekelijks repetitie van het Godelievekoor.

De grootste gebruiker is de Evangelische Roemeense gemeenschap. Deze houdt vieringen op zondag van 16 tot 19 uur. Ze hebben op woensdagavond een repetitie in de weekkapel. Er worden geregeld bijbelavonden georganiseerd in de vergaderruimte.

De vergaderruimte wordt verhuurd voor verschillende vormingsinitiatieven.

Naar een toekomstvisie

De toekomstvisie werd gerealiseerd door de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus beter gekend onder de naam Kerk-in-Roeselare voor de diverse kerken binnen haar werking om in een stapsgewijs en synodaal proces hoopvol werk te maken van één geloofsgemeenschap binnen Kerk-in-Roeselare.

Voor de Heilige Godelievekerk betekent dit dat zij de moederkerk van de pastorale eenheid wordt, omwille van de logistieke en technische mogelijkheden van de kerk: een goede verwarming, streamingsmogelijkheden, mogelijkheden om te beamen, voldoende parkeergelegenheid in de buurt en ruimte voor ontmoeting na een liturgische viering.

In deze kerk vindt er elk weekend een viering plaats. Het is de bedoeling om alle vieringen van de communies en de vormsels van Kerk-in-Roeselare in deze kerk te organiseren. Doopsels, uitvaarten en huwelijken kunnen binnen de pastorale eenheid in deze kerk of de Sint-Michielskerk.

Heilig Hartkerk in Roeselare

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

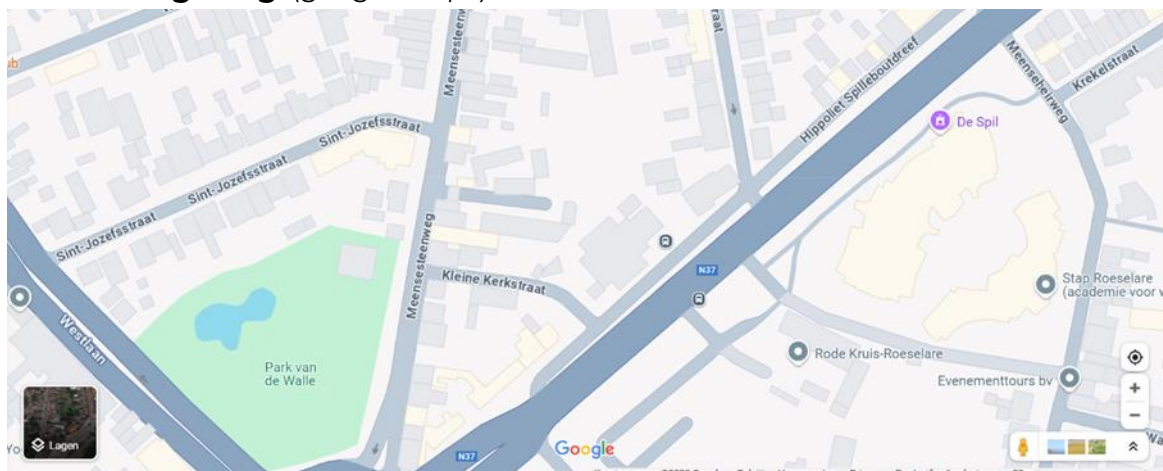
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Heilig Hartkerk

Eigenaar: De Kerkfabriek Heilig Hart is eigenaar.

Adres: Hippoliet Spilleboudreef 36, 8800 Roeselare

Directe omgeving: (google maps)

De Heilig Hartkerk ligt ten zuiden van de stad in de nabije omgeving van het cultuurcentrum De Spil en de Stedelijke Academie voor Podiumkunsten. Deze sites worden gescheiden door de drukke Hippoliet Spilleboudreef. Er is ook een verbinding via de Kleine Kerkstraat naar de Meensesteenweg waar het Park en de Villa Vandewalle zich bevinden. De Villa wordt ingevuld voor culturele doeleinden door de stad en haar satelieten.

Plaats in kerkelijk bestuur: De Heilig Hartkerk is een onderdeel van het decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdom Brugge. De kerk is één van de kerken binnen de pastorale eenheid Heilige Clara en Franciscus. Kerk-in-Roeselare is de meer ingeburgerde term voor de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus. Juridisch omvat de vzw de parochies Heilig Hart, Heilige Godelieve, Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Michiël. Pastoraal behoort ook De Bremstruik tot Kerk-in-Roeselare.

Bouwperiode: (bouwstijl/architect) Art-deco-stijl en met gestileerde traditionele elementen naar ontwerp van Alfons Van Coillie.

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 2009. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID150247

<https://inventaris.onroerendergoed.be/aanduidingsobjecten/150247>

Deze parochiekerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

Geoportaal:

<https://geo.onroerendergoed.be/#zoom=18&lat=6610255.09245796&lon=347505.20683299>
[116](#)

Lid van Monumentenwacht: Ja met nummer: 50200, laatste inspectie in 2023. Er is een calamiteitenplan aanwezig voor de toren en de kerk en werd opgesteld in 2021-2022.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

Naar aanleiding van de naoorlogse stadsuitbreiding aan de zuidkant van Roeselare, met onder andere de ontwikkeling van het Meiboomkwartier, ontstond de Heilig Hartparochie. Deze nieuwe parochie werd al in 1930 opgericht, nog vóór er een echt kerkgebouw stond. In afwachting vonden de erediensten plaats in een noodkerk.

In 1932 werd de symbolische eerste steen van de Heilig Hartkerk gelegd. Het ontwerp was van de hand van architect Alfons Van Coillie, en al een jaar later, in 1933, werd de kerk plechtig ingewijd. Zo kreeg de jonge parochie snel een volwaardig onderkomen voor haar geloofsgemeenschap.

Beschrijving exterieur:

De Heilig Hartkerk is een opvallende zaalkerk met art-deco-invloeden, gelegen in het zuiden van Roeselare. De kerk werd ontworpen door de Roeselaarse architect Alfons Van Coillie en combineert een gestileerde interpretatie van traditionele elementen met een harmonieuze ruimtewerking.

De kerk is georiënteerd en opgebouwd volgens een kruisvormig grondplan. Aan de westzijde bevindt zich een poortgebouw, geflankeerd door een vierkante toren aan de zuidkant en een achthoekige doopkapel aan de noordzijde. In de oksel van de zuidelijke kruisarm bevindt zich nog een aparte kapel. Het schip van de kerk sluit aan op een diep koor, waardoor het geheel een uitgebalanceerde, centrale structuur krijgt.

De bouw is uitgevoerd in gele Nieuwpoortse baksteen, verlevendigd met accenten in bruine en bleke fulva-baksteen en witte natuursteen, op een robuuste arduinstenen plint. De daken zijn bekleed met leien en de hele structuur rust op een skelet van gewapend beton.

Het poortgebouw is voorzien van een geprofileerde gebroken spitsboogpoort en daarboven een fraai vijflicht met spitsboogvensters, geplaatst op natuurstenen afzaten. In de topgevel prijkt een reliëf van Christus van het Heilig Hart. De rijzige westtoren,

bekroond met een tentdak, springt in het oog. Verticale lisenen benadrukken de hoogte en verdelen de toren in vijf geledingen. Ter hoogte van de klokkenverdieping vinden we rechthoekige vensters in spaarvelden en drie gekoppelde spitsbogige galmgaten. Bovenaan wordt de toren afgewerkt met een borstwering met hoekstenen en een omlopende lijst die verspringt rond de vierkante wijzerplaten. Ook de zijkapellen zijn rijk uitgewerkt, met drielichten op afzaten en non-figuratieve glasramen die het licht op een ingetogen manier binnenlaten.

Beschrijving interieur:

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het interieur van de Heilig Hartkerk straalt een ingetogen, maar doordachte monumentaliteit uit. De blik wordt meteen getrokken naar het opvallende geknikte tongewelf dat het schip overspant. Dit gewelf is opgesplitst in casementen, die zorgen voor een subtiele ritmering in het plafond en een spel van licht en schaduw. Het schip zelf wordt visueel onderverdeeld door gebroken gordelbogen, die rusten op stevige bakstenen pijlers. Deze bogen geven structuur aan de ruimte en zorgen tegelijk voor een zekere dynamiek in de architectuur. Op het kruispunt van het schip met de dwarsbeuk sluit de structuur mooi aan met haaks geplaatste gebroken tongewelven, wat het kruispunt extra kracht en nadruk geeft. De afwerking van de vloer draagt bij aan het onderscheid tussen de liturgische en publieke ruimte. Zo is het schip voorzien van een granito-vloer, een slijtvaste en onderhoudsvriendelijke afwerking die tegelijk rust en soberheid uitstraalt. Het koor, als sacrale kern van de kerk, werd rijker aangekleed met een marmeren vloer. Bij het binnentreden heb je aan de linkerkant de doopkapel.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

- *Hoofdaltaar* naar ontwerp van P. Lateur.
- *Twee ambo's*.
- *Twee zijaltaren van zwart marmer met altaarstukken* met art-deco-inslag: noordaltaar gewijd aan Onze-Lieve-Vrouw en zuidaltaar met de verschijning van het Heilig Hart aan de Heilige Margaretha Maria Alacoque door M. Vander Meeren (Tielt) in keramieken omlijsting naar ontwerp van P. Lateur.
- In de zijkapellen: *vier bakstenen biechtstoelen* ingewerkt in geknikte boognissen.
- *Kruisweg* van witte natuursteen door R. Deldaele.
- *Reliëfs van vier evangelisten* door K. Lateur op pijlers.
- *Orgel* van J. Loncke (Esen), 1957.
- In het koor, *muurschilderingen* van 1946 van P. O. Gasché (Luxemburg).
- *Triptiek van Wilfried Vervisch* met afbeelding van kruisafname.
- De wanden van het koor zijn volledig beschilderd.

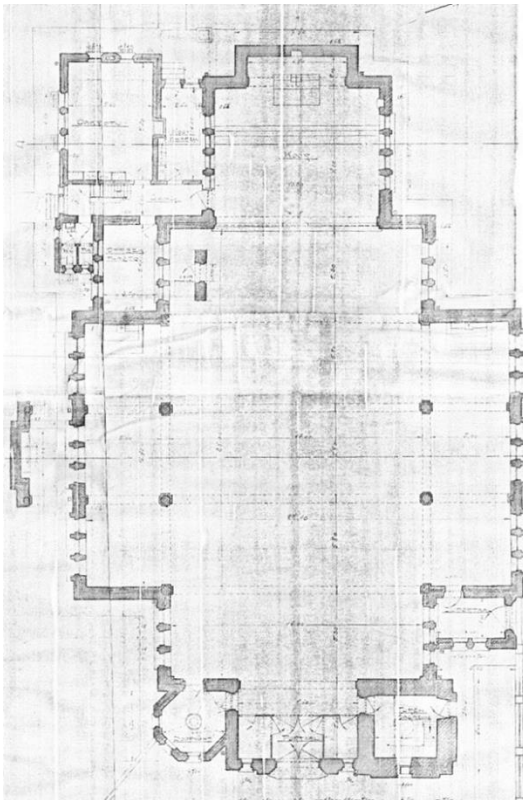
De volledige erfgoedcollectie van de Heilig Hartkerk werd nog niet geïventariseerd. In 2010 werd een papieren foto-inventaris gerealiseerd waarin waardevolle relikwieën en liturgisch vaatwerk werd geïdentificeerd.

Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

De kerktoren is 33 meter hoog met daarboven nog een spits van 8 meter.

Aantal zitplaatsen: 400 tal stoelen aanwezig

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Links van het koor bevindt zich een gang met toegang naar een keukenruimte, de sacristie en de acolietenruimte. Vanuit de gang heb je ook toegang tot de weekmiskapel. Deze kapel is van buitenaf te betreden en is dagelijks toegankelijk tijdens de kantooruren.

Voorzieningen:

Sanitair	Toilet onder de toren en bij ingang weekkapel
Verwarming	Apart circuit voor weekkapel en warmeluchtblazers met gas
Verlichting	Ledverlichting
Keukenvoorzieningen	Kleine kitchenette
Audiosysteem	Versterking met boxen
Beeldscherm(en)	1 scherm aanwezig met beamer
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja er is geen niveauverschil om kerk te betreden. Het koor is met een trap te betreden. Ook achterliggende ruimtes zijn via het koor te betreden.
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusapparaten worden jaarlijks gekeurd, met aanwezigheid van pictogrammen. Er is camerabewaking aanwezig. Geen branddetectie.
Bliksembeveiliging	Externe bliksembeveiliging aanwezig.
Gsm-operatoren	Niet aanwezig

Omgeving: De kerk bevat een maria-kapel aan de straatzijde van de Hippoliet Spilleboutdreef. Het torenkruis uit de periode 1933-1938 hangt aan de bakstenen gevel. Wanneer de weekkapel geopend is, kan je deze via het hekken betreden. Deze is voorzien van een hellend vlak.

Biodiversiteit: Op het voorplein staan een 4 tal bomen. Aan de straatzijde van de Hippoliet Spilleboutdreef is een kerkmuur aanwezig met een aantal bomen. De kerktuin maakt geen deel uit via het openbaar domein.

Bouwfysische toestand:

De algemene bouwfysische toestand van het kerkgebouw is goed: het gebouw bevindt zich in een goede staat.

In het verleden vonden verschillende restauraties plaats. De eerste in 1983 en specifiek voor de toren in 1998. Hierbij werden ook de vloeren, goten, verwarmingsinstallatie en elektriciteit aangepakt. In 2020 werden de klokken vernieuwd en gedigitaliseerd.

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgisch gebruik:

In de Heilig Hartkerk vinden in het weekend 2 eucharistievieringen plaats. Op zaterdag is er eucharistieviering om 16 uur en op zondagvoormiddag om 9.30 uur. Gemiddeld wonen op zaterdag een 120 tal mensen de viering bij en op zondag een 100 tal mensen. Tijdens speciale vieringen zoals met Palmzondag, Pasen en Kerst komen nog meer gelovigen samen om de viering bij te wonen. Dit jaar werden de vormsels en communies een laatste keer georganiseerd in deze kerk.

Tijdens het schooljaar worden een 2 tal schoolvieringen georganiseerd.

Vandaag wordt de kerk gebruikt door andere christelijke geloofsgemeenschappen, zoals de Poolse christelijke gemeenschap en de Filipijnse christelijke gemeenschap die elk één keer per maand op zondag de kerk gebruiken. Hun speciale vieringen vinden ook in de Heilig Hartkerk plaats.

Nevengebruik:

De Heilig Hartkerk wordt af en toe gebruikt voor concerten. Het eigen Heilig Hartkoor repeteert er en treedt jaarlijks op in de Heilig Hartkerk. De Stedelijke Academie voor Podiumkunsten, STAP Roeselare, brengt in de eindejaarsperiode een concert met het kinderorkest, strijkorkest, symfonisch orkest en verschillende kleine ensembles. Vox Musica organiseert er hun repetities en sporadisch treden ze ook hier op. Vox Musica verzorgt ook bepaalde speciale vieringen. Het cultuurcentrum De Spil gebruikt de kerk sporadisch als een extra plaats voor hoofdzakelijk concerten.

Naar een toekomstvisie

De toekomstvisie werd gerealiseerd door de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Fransiscus beter gekend onder de naam Kerk-in-Roeselare voor de diverse kerken binnen haar werking om in een stapsgewijs en synodaal proces hoopvol werk te maken van één geloofsgemeenschap binnen Kerk-in-Roeselare.

Voor de Heilig Hartkerk betekent dit dat de liturgische taken worden afgebouwd in de volgende jaren. Vanaf 2026 worden geen eerste communies of vormselvieringen meer georganiseerd in deze kerk. Wel wordt haar liturgische functie behouden voor dopen, huwelijken, uitvaarten en speciale vieringen. Vanaf 2027 vervalt de eucharistieviering op zondag. Vanaf 2029 worden geen liturgische vieringen meer gepland in de Heilig Hartkerk.

Als er interesse blijft vanwege andere christelijke geloofsgemeenschappen (Polen, Filipijnen, Roemenen, ...) blijft de kerk voor deze geloofsgemeenschappen haar liturgische functie behouden. Tegelijkertijd kan de kerk ten dienste gesteld worden van culturele evenementen (De Spil, de muziekacademie, ...) als nevenbestemming. Is er geen interesse

vanwege andere christelijke geloofsgemeenschappen, dan wordt de kerk onttrokken aan de eredienst, ter beschikking gesteld en herbestemd voor culturele evenementen.

Onze-Lieve-Vrouwekerk in Krottegem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

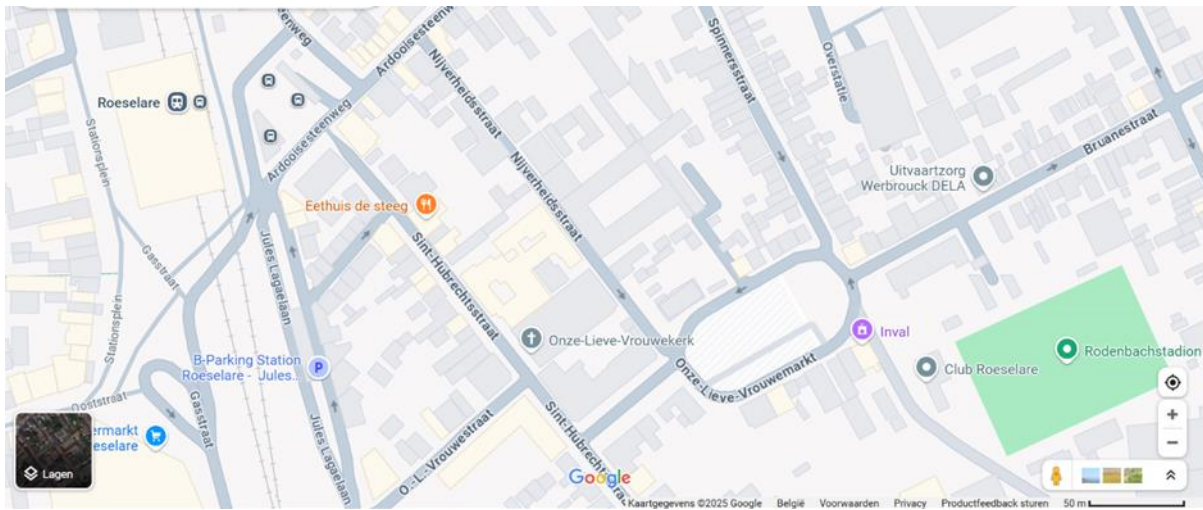
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Onze-Lieve-Vrouwekekerk

Eigenaar: De Kerkfabriek Onze-Lieve-Vrouw is eigenaar.

Adres: Sint-Hubrechtsstraat 33, 8800 Roeselare

Directe omgeving: (google maps)

De Onze-Lieve-Vrouwekerk ligt in Krottegem, de wijk ten oosten van de stad. Het station van Roeselare ligt tussen de wijk en het centrum van de stad. De uitgestrekte wijk met zijn 7.500 inwoners kan je in 4 gebieden opdelen. Krottegem heeft sinds jaar en dag een industrieel karakter. De Onze-Lieve-Vrouwekerk ligt in het gebied van de Onze-Lieve-Vrouwemarkt. De kerk bevindt zich op een boogscheut van de Onze-Lieve-Vrouwemarkt. In de omgeving bevindt zich het Rodenbachstadion. De bunker1944 en de Rodenbachbrouwerij vormen de toeristische hoogtepunten van de wijk. Het sterk industrieel karakter van de wijk is nog aanwezig rond de Kop van de Vaart.

Plaats in kerkelijk bestuur: De Onze-Lieve-Vrouwekerk is een onderdeel van het decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdome Brugge. De kerk is één van de kerken binnen de pastorale eenheid Heilige Clara en Franciscus. Kerk-in-Roeselare is de meer ingeburgerde term voor de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus. Juridisch omvat de vzw de parochies Heilig Hart, Heilige Godelieve, Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Michiel. Pastoraal behoort ook De Bremstruik tot Kerk-in-Roeselare.

Bouwperiode: (bouwstijl/architect) Heropbouwarchitectuur in neogotiek onder leiding van architect Georges Verstraete.

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 2009. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID149937 <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/149937>
Deze parochiekerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

Geoportaal:

<https://geo.onroenderfgoed.be/#zoom=19&lat=6612090.832099157&lon=348833.65077544854>

Lid van Monumentenwacht: Ja met nummer: 50218, laatste inspectie in 2021. Er is een calamiteitenplan aanwezig en werd opgesteld in 2021-2022.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

De neogotische Onze-Lieve-Vrouwekerk werd opgericht in 1865, als antwoord op de sterke bevolkingsgroei in de tweede helft van de 19de eeuw in de arbeiderswijk Krottegem. Het oorspronkelijke ontwerp kwam van pastoor-bouwmeester J.A. Clarysse. Door financiële moeilijkheden werden de werken echter in 1867 stilgelegd. Pas in 1876 werd de bouw voltooid, onder leiding van stadsarchitect G. Charlier, die het ontwerp op enkele punten aanpaste.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de kerk zwaar beschadigd. Tussen 1923 en 1925 volgde de heropbouw, grotendeels volgens de oorspronkelijke plannen, onder leiding van de Roeselaarse architect Alfons Coillie. In 1936 kreeg de kerk een nieuwe westgevel, ontworpen door architect Georges Verstraete uit Rumbeke. Enkele jaren later, in 1945, werden kleurrijke glasramen toegevoegd, ontworpen door F. Roderburg, ter gelegenheid van de bevrijdingsfeesten na de Tweede Wereldoorlog.

Beschrijving exterieur:

De Onze-Lieve-Vrouwekerk is opgetrokken in baksteen en volgt het klassieke basilicale type. Het schip telt vijf traveeën en sluit aan op een recht afgesloten transept. Aan de noordzijde van het vijfzijdige koor staat een vierkante toren, terwijl aan de zuidkant een rechthoekige sacristie en een vlak afgesloten zijtoren met één travee zijn toegevoegd. Zowel het transept als het koor zijn bedekt met een zadeldak. Boven de eerste travee van de zijbeuken staan dwars geplaatste zadeldaken. Aan de oostzijde bevinden zich enkele dienstruimtes onder een aanleunend lessenaarsdak.

De voorgevel bestaat uit drie traveeën en rust op licht uitspringende bakstenen plinten. De vleugel deur is gevat in een fraai geprofileerde korfboogomlijsting. Daarboven bevindt zich een vierlicht met maaswerk, ingewerkt in een spitsboog met een natuurstenen onderdorpel. De derde geleiding bevat eveneens een spitsboogomlijsting. Aan de noord- en zuidkant zijn er zij-ingangen, elk gevat in een uitgelijnde korfboogomlijsting.

De gevels van het transept, het koor en de sacristie zijn opgetrokken in dezelfde stijl als het schip. Opvallend zijn de puntgevels van het transept, die voorzien zijn van drielichten en hoge spitsboogvensters. De vierkante oosttoren wordt ondersteund door op elkaar gestapelde steunberen. Aan de noordzijde prijkt een veelhoekig traptorentje, versierd met spitsboogvormige muuropeningen en gekoppelde galmgaten net onder de wijzerplaten.

Beschrijving interieur:

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Het interieur van de kerk is bijna volledig bepleisterd, wat zorgt voor een heldere en uniforme uitstraling. Het schip bestaat uit vijf traveeën, die ritmisch worden onderverdeeld door geprofileerde spitsbogen. Deze rusten op zuilen met een veelhoekige sokkel en een dekblad in hardsteen.

De kruisribgewelven zijn voorzien van ovale sluitstenen en worden ondersteund door schalken met knopkapitelen. Een doorlopende cordonlijst markeert elke travee, net onder de ronde bovenvensters die voorzien zijn van een ijzeren raamwerk.

In de zijbeuken bevinden zich rechthoekige zijkapellen, die extra diepte en structuur geven aan het interieur. Het koor wordt bekroond met een straalgewelf, gedragen door elegante halfzuiltjes die uitwaaiëren vanuit de muren.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

- Diverse *schilderijen* gerealiseerd door Gaston Vallaeys (begin 20ste eeuw) waaronder een drieluik met de Heilige Rita van Cascia, engelen met symbolen van de Heilige Eucharistie en de Bisschopswijding van de Heilige Nikolaas van Tolentijn.

- *Kruisweg* geschilderd door De Vriendt.
- *Onze-Lieve-Vrouwebeeld* met scepter en kind Jezus omringd door een stralenkrans gemaakt door G. Delafontaine uit Mene.
- *Gepolychromeerd beeld van de Heilige Nikolaas van Tolentino*, vermoedelijk uit de 18de eeuw en afkomstig uit het Klein Seminarie.
- *Glasramen*: ronde glasramen van de lichtbeuk van 1945 naar ontwerp van B. Dochy met respectievelijk links de uitbeelding van de profane geschiedenis van Roeselare en rechts de kerkelijke geschiedenis. Op het glasraam kan je de Augustijnenkerk van het Klein Seminarie herkennen. Glasramen in het hoogkoor van F. Roderburg (Brugge) met voorstelling van onder andere scènes uit het Marialeven.
- *Kerkmeubilair*: koorgestoelte uit 1903 en preekstoel uit 1905 gerealiseerd door M. Verlinden (Roeselare).
- Een grote *Lourdesgrot* bevindt zich in de eerste zijkapel van de zuidelijke zijbeuk en is ontworpen door P Weistenhild. De grot werd in 1908 gebouwd, verwoest tijdens WO I en opnieuw heropgebouwd.
- *Orgel* van 1883 door Jacobus Philippus. Forest (Roeselare), vernieuwd in 1961 door J. K. Klais uit Bonn. Het bevat 2.698 pijpen uit hout en tin.
- De kerk herbergt ook *processievaandels in goudbrokaat, doeken en tapijten*.

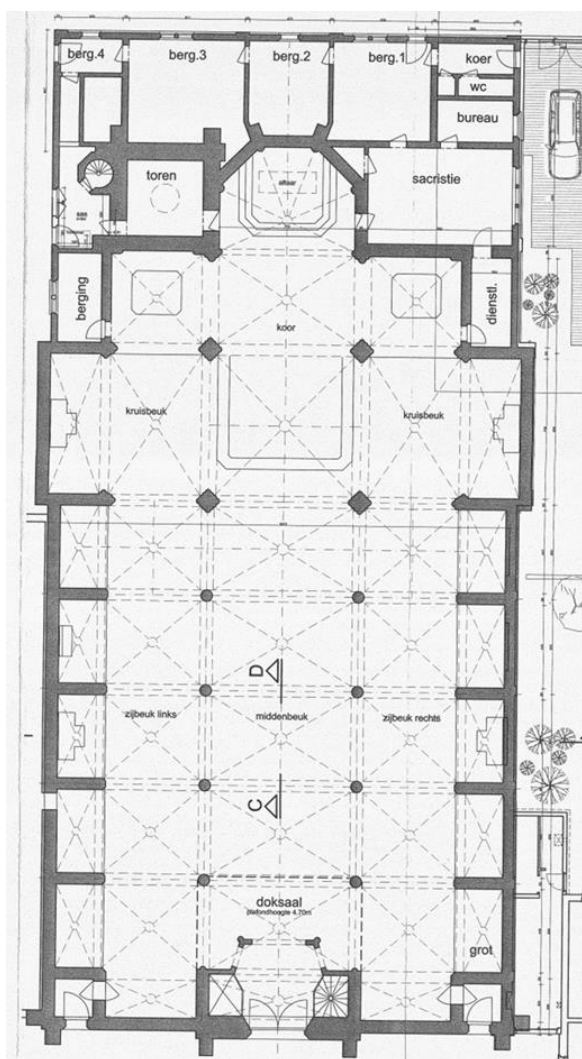
De volledige erfgoedcollectie van de Onze-Lieve-Vrouwekerk werd nog niet geïnventariseerd en digitaal opgenomen in de Vlaamse erfgoedbank. Er is een beknopte inventaris voorhanden met foto en beperkte omschrijving.

Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

Het doksaal heeft een plafondhoogte van 4m70.

De opstelling van de stoelen staan in een vierkant aan de binnenkant van het middenschip. Er staan zo'n 60 stoelen opgesteld. Recent is de schikking van het interieur gewijzigd naar de meest recente inzichten over liturgie en inrichting van de kerk voor de eredienst. Centraal staan het altaar en de lezenaar (ambo) en rond in een ovaal staan de stoelen van de gelovigen opgesteld. Het altaar en de lezenaar zijn afkomstig van de ontwijde St.-Jozefskerk te Roeselare.

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Aan de linkerkant van het koor is een berging, toegang tot de toren, een bergruimte en een stookplaats. Aan de rechterkant heb je een berging, sacristie, bureau, ruimte toilet en een overdekt koertje dat uitgeeft op de tuin van de pastorie.

Voorzieningen:

Sanitair	Toilet achteraan, nieuwe toiletten voorzien in 2023 bij binnenkomen van de kerk aan de rechterkant. Deze zijn rolstoeltoegankelijk en er is 1 toilet met luiertafel.
Verwarming	Luchtverwarming met gasinstallatie
Verlichting	Halogeen en ledverlichting
Keukenvoorzieningen	Spoelbakken in bergruimtes met boiler
Audiosysteem	Aanwezig
Beeldscherm(en)	2 beamers met een scherm

Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, er is geen niveauverschil om de kerk te betreden. Koor is met een trap maar wordt niet meer functioneel gebruikt door de alternatieve schikking van de stoelen. Met de nieuwe toiletten is er ook geen hoogteverschil. Na het betreden van de kerk is aan de linkerkant een toegang naar het naastgelegen parochiecentrum.
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusapparaten worden jaarlijks gekeurd, met aanwezigheid van pictogrammen. Er is een camerabewaking aanwezig. Geen branddetectie aanwezig.
Bliksembeveiliging	Interne en externe bliksembeveiliging aanwezig. Afleiders worden tweejaarlijks gecontroleerd.
Gsm-operatoren	Eén verdieping van de toren wordt door de gsm-operator zelf onderhouden en nagezien.

Omgeving: Voor de kerk is er een verhard voorpleintje aanwezig.

Bouwfysische toestand:

De algemene bouwfysische toestand van het kerkgebouw is goed.

In het verleden vonden verschillende restauraties plaats. In 1965 werd de kerk opnieuw geschilderd. In de jaren 1993-1994 werd de gevel volledig gezandstraald. De dakbedekking werd hersteld. De herstelling van de kerktoren werd uitgevoerd in 2000. Door vorst was er schade aan de gevels van de toren en deze werd samen met de schade aan het dak hersteld in 2015. De werken aan de gebrandschilderde glasramen links en rechts in de voorgevel werden uitgevoerd in 2022. Daarnaast werden ook beschermende glasplaten aan de buitenkant geplaatst. In de glas-in-lood ramen werden de ontbrekende stukjes glas vervangen door een plaat. Het grote glasraam boven de centrale inkompoort heeft nood aan een onderhoud om de glaspartijen op hun plaats te houden.

De afgelopen jaren werden verschillende noodzakelijke onderhoudswerken uitgevoerd naar aanleiding van een eerder opgetreden vochtprobleem. Door een kapotte binnengoot had men waterinfiltratie. Hiervoor werd een elektrolyse en impregnatie behandeling uitgevoerd op de muurbasis van alle buitenmuren en op de toren.

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgisch gebruik:

In de Onze-Lieve-Vrouwekerk vindt in het weekend de eucharistieviering plaats op zaterdag om 18 uur. Daarnaast is er iedere vierde zaterdag van de maand een jongerenviering. Er is nog een communie en vormselviering. Op aanvraag kunnen begrafenissen en huwelijken georganiseerd worden in de kerk. Er vinden ook schoolvieringen plaats. Speciale vieringen kunnen op aanvraag gerealiseerd worden.

Nevengebruik:

Het mannenkoor Gaudeamus Igitur en het gemeente koor Laudato si' repeteren wekelijks in de kerk. Deze laatste geven 2-jaarlijks ook een concert in de Onze-Lieve-Vrouwekerk. De academie organiseert ook een orgelklas in de kerk.

Naar een toekomstvisie

De toekomstvisie werd gerealiseerd door de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Fransiscus beter gekend onder de naam Kerk-in-Roeselare voor de diverse kerken binnen haar werking om in een stapsgewijs en synodaal proces hoopvol werk te maken van één geloofsgemeenschap binnen Kerk-in-Roeselare.

Voor de Onze-Lieve-Vrouwekerk betekent dit dat de liturgische taken worden afgebouwd in de volgende jaren. Vanaf 1 juli 2025 stopt de weekendliturgie. Daarnaast zullen er ook vanaf 2026 geen eerste communies, vormselvieringen of dopen meer plaatsvinden in deze kerk. Wel wordt haar liturgische functie behouden voor huwelijken, uitvaarten, de jongerenwerking en speciale vieringen (bv. 15 augustus, Lourdesgrot,...)

Vanaf 2029 worden geen liturgische vieringen meer gepland in de Onze-Lieve-Vrouwekerk. De jongerenvieringen worden behouden maar er wordt ook uitgekeken naar de mogelijkheden voor een nevenbestemming.

Sint-Michielskerk in Roeselare

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

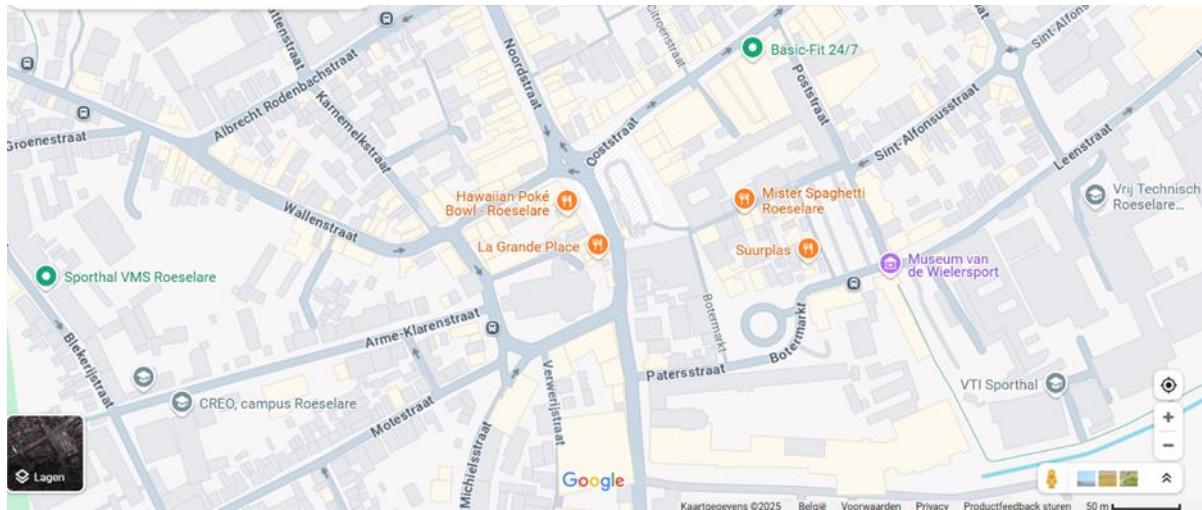
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Sint-Michielskerk

Eigenaar: Stad Roeselare is eigenaar van de kerktoren. De Kerkfabriek Sint-Michiel is eigenaar van het kerkgebouw.

Adres: Sint-Michielsplein z.n., 8800 Roeselare

Directe omgeving: (google maps)

De kerk Sint-Michiel ligt in het hart van de centrumstad Roeselare. Gescheiden door een straat grenst het aan het stadhuis met belfort en aan de Grote Markt. In de onmiddellijke omgeving bevinden zich tal van winkels en horecazaken. In de nabije omgeving bevindt zich KOERS, het museum van de wielersport. Op wandelafstand zijn ook verschillende scholen aanwezig. De Bremstruik en de oude stedelijke begraafplaats liggen eveneens op wandelafstand via de Arme Klarenstraat. Rond de kerk liggen drukke centrumstraten met name het Sint-Michielsplein, de Zuidstraat, Manestraat en Vrouwenstraat. Er is een voetgangerspassage via het Marie-Louise De Meesterplein richting Grote Markt. Van de Sint-Michielskerk is een miniatuur gemaakt en deze bevindt zich voor de kerk. Deze miniaturen zijn vervaardigd door Isidoor Goddeeris en maken deel uit van een wandeling voor blinden en slechtzienden. Recent werd in de ErfgoedApp een wandeling opgenomen met als titel 'Isidoor Goddeeris, thuis in Roeselare' waarbij de werken van deze Roeselaarse beeldhouwer-restaurateur centraal staan. Op de Grote Markt is een miniatuur aanwezig van het stadscentrum waar ook de kerk is geïntegreerd. Op het Marie-Louise De Meesterplein staat van zijn hand ook een bronzen beeld met de figuur van Marie-Louise De Meester. Het Mariabeeld op het Sint-Michielsplein dateert van 1906 en werd gerestaureerd en van bladgoud voorzien in 2019. Daarnaast vind je ook een kunstwerk uit 2018 met een beeltenis van de polyfonist Adriaen Willaert. Dit werd recent geïntegreerd in de toeristische beleefwandering 'Ontdek wereldster Adriaen Willaert'.

Tegen de koorgevel staat een kruisbeeld, in 1856 geplaatst door de toenmalige bisschop. Op het Sint-Michielsplein, vlakbij de Sint-Michielskerk, tegen de zijgevel van het huis Grote Markt 1A is een gedenkmuur terug te vinden ter herinnering aan de heropgebouwde stad Roeselare en ter ere van het Heilig Hart. Deze gedenkmuur kwam er naar aanleiding van de Heropbouwfeesten in 1925.

Plaats in kerkelijk bestuur: De Sint-Michielskerk vormt de decanale kerk van het decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdom Brugge. De kerk is één van de kerken binnen de pastorale eenheid Heilige Clara en Franciscus. Kerk-in-Roeselare is de meer ingeburgerde term voor de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus. Juridisch omvat de vzw de parochies Heilig Hart, Heilige Godelieve, O.-L.-Vrouw en Sint-Michiel. Pastoraal behoort ook De Bremstruik tot Kerk-in-Roeselare.

Bouwperiode: (*bouwstijl/architect*) Laatgotische kerk ontworpen door Jacobus Caytan, Gustaaf Charlier, Gustaaf Delafontaine, Pierre A.E. Pauwels.

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 2009. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID149947 <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/149947>

De decanale kerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

De toren van de kerk is aangeduid als beschermd monument sinds 1958. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID13321

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/13321>

De toren is beschermd als monument omwille van zijn artistieke waarde.

Het kerkgebouw is Unesco werelderfgoed sinds 1999. Het maakt deel uit van de bufferzone Stadhuis Roeselare met belfort omwille van zijn uitzonderlijke universele waarde. De 'Belforten van Vlaanderen en Wallonië' maken deel uit van het transnationale erfgoed 'De Belforten van België en Frankrijk'. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: 15035

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/15035>

Geoportaal:

<https://geo.onroenderfgoed.be/#zoom=18&lat=6611502.926974659&lon=347729.184971036>

Lid van Monumentenwacht: Ja met nummer: 50148 voor de toren en met nummer 51668 voor het exterieur van de kerk. De laatste inspectie was in 2023 van de binnenkant van de toren en in 2024 van de buitenkant van het gebouw. Er is een calamiteitenplan opgemaakt voor de toren en de kerk, opgesteld in 2021-2022.

Lidmaatschap Netwerk Open Churches: Maakt deel van het Open Kerken Netwerk.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

De Sint-Michielskerk in Roeselare kent een rijke en bewogen geschiedenis die teruggaat tot de late middeleeuwen. De huidige laatgotische kerk werd opgetrokken in 1504, nadat het oorspronkelijke middeleeuwse bedehuis in 1488 in vlammen opging na de brandstichting door troepen van Maximiliaan van Oostenrijk. Ook de godsdiensttroebelen in de tweede helft van de 16de eeuw lieten hun sporen na: in 1566 en 1582 werd de kerk tijdelijk gebruikt als onderkomen voor rondtrekkende legerbenden. In de loop van de 17de eeuw kreeg de toren zijn karakteristieke uitstraling met een scherpe spits en vier hoektorentjes, zoals beschreven door de historicus Sanderus in 1641. Deze toren werd echter meermaals beschadigd door hevige stormwinden. In 1757 kreeg hij een nieuwe bekroning met een achthoekige lantaarn, ontworpen door J. Caytan. De groeiende bevolking in de 19de eeuw leidde tot een grote uitbreiding van de kerk tussen 1851 en 1853, onder leiding van stadsarchitect G. Charlier. Er werd een kruisbeuk toegevoegd, het koor werd uitgebreid, en de zijbeuken werden westwaarts verlengd. In 1878 werden ook neogotische noord- en zuidportalen aangebracht.

Tegen het einde van de 19de eeuw kreeg het interieur een grondige neogotische aankleding. Tijdens de restauratiewerken in 1909-1910 werd het metselwerk opnieuw gevoegd, beschadigde delen vervangen, ramen vernieuwd en werden zestien bovenlichten geplaatst in de middenbeuk. Ook de koorvensters werden verhoogd en aan de zuidkant kwam er een nieuwe neogotische sacristie bij.

Na de Eerste Wereldoorlog, waarbij de kerk schade opliep, volgde in 1919 een herstelcampagne. Tijdens de Tweede Wereldoorlog bleef de kerk vrijwel ongeschonden. In de jaren 1950-51 verdwenen de neogotische zijportalen, die plaatsmaakten voor neobarokke portalen. Bij ingrijpende werken in 1968 werden de verlengde zijbeuken verwijderd, waardoor het originele torenmetselwerk van vóór 1504 opnieuw zichtbaar werd. Tegelijkertijd werd de kerk ontdaan van haar interieur- en gevelbekleding, en werd de neogotische deuromlijsting vervangen door een korfboogvormige bekroning. De zijbeuken kregen houten lambrisering met ingebouwde biechtstoelen.

In 1975 werd de noordelijke kruisbeuk ingericht als winterkapel en de volledige kerk werd herschilderd. Eind jaren 1970 volgde nog de aanleg van een nieuw portaal in de westtoren, naar ontwerp van architect P. Pauwels uit Kortrijk.

Beschrijving exterieur:

De Sint-Michielskerk is een monumentale, laatgotische hallenkerk met drie beuken, een vierkante westtoren, een vijf traveeën lang schip, een uitspringend transept en een driezijdig koor. Aan de zuidzijde bevindt zich een rechthoekige sacristie.

De torenbasis is gebouwd uit Grès d'Arras, met een onderbouw in natuursteen en hoekstenen in Balegemse zandsteen. Latere restauraties gebruikten onder andere Euvillesteen. De toren wordt afgewerkt met een blauwe hardstenen balustrade en een leien spitsdak.

De gevels van schip, transept en koor tonen een gevarieerd gebruik van gele en rode

baksteen, wat de verschillende bouwfases weerspiegelt. De westtoren telt zes geledingen, gemarkeerd door waterlijsten. Steunberen met pinakels en vier hoektorentjes geven de toren zijn gotische uitstraling. Aan weerszijden staan ronde traptorentjes met smalle lichtopeningen.

De inkom bevindt zich onder een korfboog, bekroond met een beeld en daarboven een gotisch venster met natuurstenen spitsboogomlijsting. Hogerop zien we blinde spitsboognissen en galmgaten onder de balustrade. De toren sluit af met een sierlijke borstwering en leien dakje.

Het schip heeft vijf traveeën, met spitsboogvensters tussen steunberen. De noordgevel is opgetrokken in gele baksteen, de zuidzijde in rode. Het transept en koor volgen dezelfde stijl. In de westelijke gevels van de zijbeuken vinden we drielichten.

De neogotische sacristie werd later toegevoegd. De huidige noord- en zuidportalen dateren uit 1951 en zijn ontworpen door G. Delafontaine. Het noordportaal is uitgevoerd in neorenaissancestijl, het zuidportaal in barokstijl, met rijkversierde omlijsting en een beeld van Maria in het fronton.

Beschrijving interieur:

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Onder de toren van de Sint-Michielskerk bevindt zich een hoge, vierkante ruimte met wanden in rode baksteen, versierd met patronen in gele baksteen, en een kruisribgewelf met mangat. Een grote spitsboog leidt naar het bepleisterde schip van vijf traveeën, dat wordt verdeeld door spitsbogige scheibogen op natuurstenen zuilen met achzijdige sokkels en rond afgedekte dekbladen.

Boven de zuilen loopt een lichtbeuk met spitsboogvensters, toegevoegd bij de

verbouwing van 1909-1910. Onder deze ramen loopt een neogotisch geschilderd fries met eikenbladmotief en medaillons van patroonheiligen uit de dekenij. De middenbeuk wordt overspannen door een houten tongewelf, versterkt met ijzeren trekankers, terwijl boven het koor een klein straalgewelf zichtbaar is.

In de kruising staan bepleisterde bundelpijlers en zijn de gewelfzwicken versierd met schilderijen van de vier evangelisten. Het koor volgt de opbouw van de middenbeuk, maar zonder bovenlichten. De zuilen zijn er gedecoreerd met beschilderd bladwerk.

De zijbeuken hebben een houten lambrisering met ingebouwde biechtstoelen, waarvan de eiken frontons dateren uit de 19de eeuw. De muren van transept en koor zijn beschilderd met sjabloonmotieven, en worden overspannen door bepleisterde spitstongewelven.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

- *Schilderijen uit de 17de eeuw van de Vlaamse school (Jacob Van Oost, Jan Janssens) en uit de 19de eeuw (Ferdinand Callebert (onder andere Kruisweg) en Desideer Mergaert).*
- *Barokke preekstoel* (17de eeuw) met voorstelling van de wijngaard van Naboth met beelden van de profeet Elia en koning Achab.
- Laatbarokke doopvont (1816) van Jan Robert Calloigne van wit en zwart marmer.
- Zuidelijke transeptarm: afsluiting met *gepolychromeerde houten apostelenbeelden* van F. Dumon uit de 19de eeuw met oksaal (1880) waarop orgel (1885-88) van Louis Demazière in 1952-55 verbouwd door Paul Anneessens.
- *Glasramen in hoogkoor* uit 19de eeuw met voorstelling van onder meer aartsengel Michaël, Johannes de Doper, Heilig Hart, het offer van Abel, Abraham offert Isaac.
- *Enkele grafstenen* (onder meer van Jacobus Caytan +1790) tegen de muur van het noordelijk zijkoor.
- Het *praalgraf van Jan van Kleef en Johanna van Lichtervelde*, voltooid in 1504, kende een woelige geschiedenis. Na de bijzetting van Johanna in 1526, moest het monument in 1850 wijken voor de uitbreiding van de kerk. Via omwegen kwam het in het museum van de Sint-Baafsabdij in Gent terecht. In 1999 keerde het praalgraf eindelijk terug (in bruikleen) naar de Sint-Michielskerk in Roeselare, waar het nu te bezichtigen is in de rechterhoek van de beuk.

Een beknopte beschrijving van de aanwezige orgels in de kerk:

- Het *hoofdorgel* van de Sint-Michielskerk werd gebouwd in 1888 door Louis Demazière uit Roeselare, met een sierlijke orgelkas van Clemens Carbon. Oorspronkelijk had het orgel 43 registers, verdeeld over drie manualen en pedaal. Na een tijdelijke demontage tijdens de Eerste Wereldoorlog, werd het in 1920 herplaatst door Jules Anneessens, die later ook een elektrische windmachine toevoegde. In 1953-1954 bouwde zijn zoon Paul Anneessens het orgel grondig om: het kreeg elektropneumatische tractuur, een vrijstaande speeltafel en werd uitgebreid tot 56 registers. De originele orgelkas verdween toen. Tussen 1999 en 2000 volgde een grote restauratie door Pels & Van Leeuwen, waarbij het historisch pijpwerk werd hersteld, een nieuwe orgelkas werd geplaatst en de toetstractuur opnieuw mechanisch werd. Het orgel telt nu 57 registers.
- Het *Koororgel* in de Sint-Michielskerk werd in 1994 gebouwd door Ghislain Potvlieghe als een nieuw koororgel met mechanische sleepladen voor de Sint-Amanduskerk in de Sint-Amandsstraat te Roeselare. Bij het ontwerp liet hij

zich inspireren door de zestiende-eeuwse orgelbouw, met als voorbeeld het historische orgel van de Abdijkerk van Grimbergen. Orgeladviseur Jef Braeckmans begeleidde het bouwproces. Het nieuwe instrument werd op 29 mei 1994 officieel in gebruik genomen. Het orgel is gestemd volgens het historische Werckmeister III-systeem. De middelste frontpijp kreeg een sierlijke decoratie. Toen de Sint-Amandskerk in 2018 gesloten en ontwijd werd, kreeg het orgel een nieuwe bestemming in de Sint-Michielskerk.

Beschrijving van de klokken en het klokkenluiden:

De Sint-Michielstoren van Roeselare is sinds de 17e eeuw de thuisbasis van het stadsuurwerk en de beiaard, nadat deze verhuisden van het oude belfort. Klokken maken al eeuwenlang deel uit van het stadsleven. In 1552 werd voor het eerst melding gemaakt van een klokgieting door Thomas Caulier.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Rond 1560 weerklonk er automatische muziek over de stad met een voorslag van zeven klokjes, aangevuld met een handbespeelbaar klavier. Gedurende de 17de eeuw werden zowel het automatisch spel als de beiaardklokken verder uitgebreid, vaak met klokken gegoten in Rijsel of Gent. Rond 1630 kreeg de Sint-Michielstoren zijn eerste echte beiaardklavier en een nieuwe trommelmechaniek. Enkel de twee laagste octaven werden in het automatisch spel gebruikt, wat vandaag nog steeds zo is.

De storm van 1735 verwoestte de spits van de toren, maar de beiaard bleef behouden. Tijdens de wederopbouw (1751-1757) werd de beiaard hoger, in de houten campanile, ondergebracht en verder uitgebreid met klokken van Georgius Dumery. De beiaard werd duidelijk zichtbaar opgesteld in de lantaarn, wat uniek is voor Vlaanderen.

In 1868 introduceerde Roeselare als eerste Belgische stad het innovatieve pneumatisch

beiaardklavier van Leo Lovaert, maar dit systeem bleek technisch onbetrouwbaar. In 1893 werd alles herbouwd onder toezicht van beiaardier Jef Denyn, met een klassiek stokkenklavier en een nieuw automatisch spel.

Tijdens WO I verdwenen de klokken opnieuw uit de toren. In 1922 leverde Michiels een nieuwe beiaard, maar deze klonk vals. Ondanks pogingen tot verbetering bleef het resultaat ondermaats. Uiteindelijk werd in 1942 een volledig nieuwe beiaard geplaatst, die tijdens WO II werd ingespeeld door o.a. Staf Nees.

Sinds de jaren '80 kent de beiaard opnieuw een bloei. In 1988 kreeg hij een vierde octaaf dankzij Eijsbouts, inclusief een speciaal gegoten "Daniël"-klok. Ook het automatische spel werd gemoderniseerd en er werd een nieuw klavier geplaatst.

Uniek aan Roeselare is de scheiding tussen luidklokken en de beiaard, én het feit dat de luidklokken nog manueel worden geluid door de leden van de vereniging van de Roeselaarse Klokkengilde. De beiaardcultuur en het manueel klokkenluiden is door de Vlaamse gemeenschap opgenomen op de Inventaris Vlaanderen voor het Immaterieel Cultureel erfgoed. Slechts in drie gemeentes in Vlaanderen wordt deze traditie van het manueel klokkenluiden verder gezet. Vier luidklokken worden in verschillende akkoorden manueel geluid. De beiaard bestaat uit 49 klokken. De toren herbergt een klokkenmuseum bestaande uit 12 verdiepingen.

De volledige erfgoedcollectie van de Sint-Michielskerk werd nog niet geïnventariseerd en digitaal opgenomen in de Vlaamse erfgoedbank. Er is enkel een papieren inventarisatie van alle roerende goederen met opsomming van de aanwezige objecten.

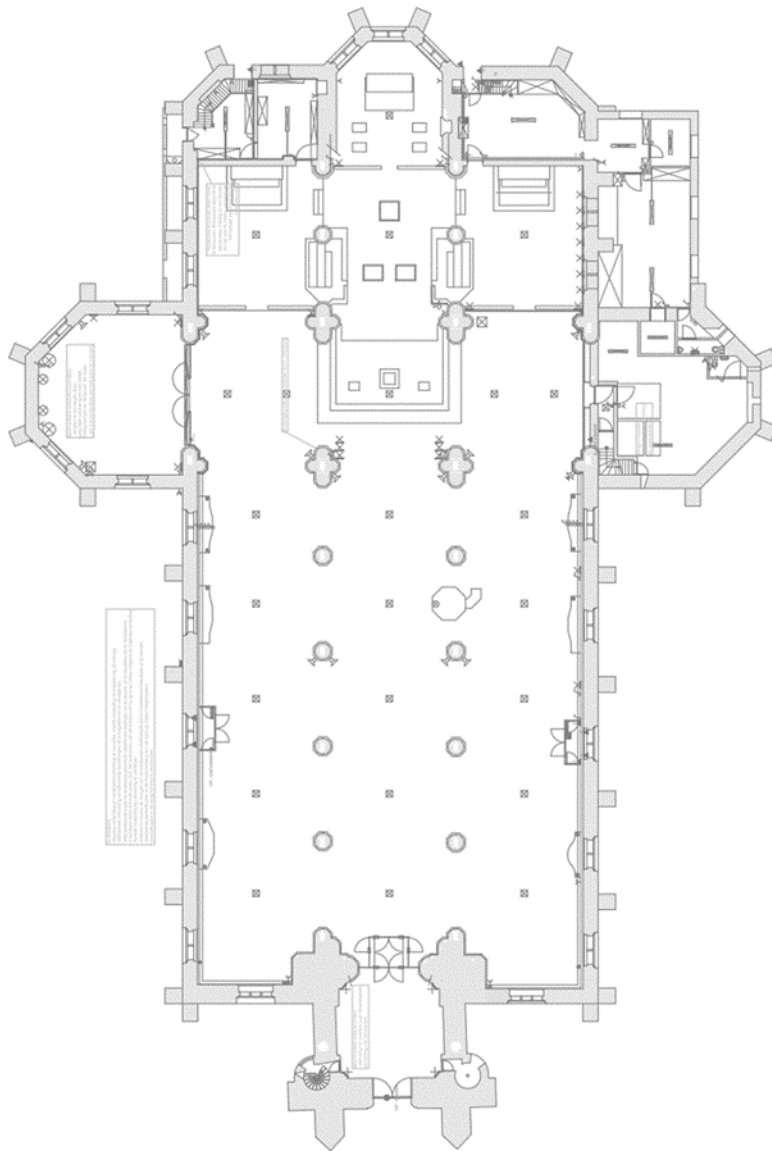
Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

De oppervlakte van het gebouw is 1952 m²

Aantal zitplaatsen : 600 stoelen

Hoogte van de toren was aanvankelijk 91 meter en nu 65 meter. Door een stormschade in 1757 tot zijn huidige hoogte gebracht.

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Aan de linkerkant van het koor bevinden zich 2 ruimtes: een opbergruimte met hierin een trap naar de zolderruimte en toegang naar buiten en naar de bloemensacristie.

Aan de linkerkant is een nis in het verlengde van de kruisbeuk met een Heilig Hartkapel.

Aan de rechterkant is de sacristie met een trap naar de zolder als opbergruimte. Hier zijn 2 kleinere tussenruimtes aanwezig met parket, gevolgd door de sacristie met een toilet in de hoek.

Voorzieningen:

Sanitair

Twee recent geïnstalleerde toiletten zijn aanwezig in de rechterbeuk onder het doksaal met één toilet geschikt voor rolstoelgebruikers. Eén toilet in de sacristie.

Verwarming	Aangesloten op het warmtenet en van een volledige nieuwe installatie voorzien. In de sacristie werden de gasradiatoren vernieuwd en gekeurd in 2024.
Verlichting	Halogeenverlichting.
Keukenvoorzieningen	Enkel spoelbak aanwezig.
Audiosysteem	Aanwezig.
Beeldscherm(en)	Niet aanwezig.
Rolstoeltoegankelijkheid	Het hoofdportaal is niet rolstoeltoegankelijk. De zij-ingang doet dienst als de belangrijkste toegang is wel rolstoeltoegankelijk. Het koorgedeelte en de sacristieën zijn niet rolstoeltoegankelijk. De toren is niet rolstoeltoegankelijk.
Diefstal- en brandbeveiliging	Brandblusapparaten zijn gekeurd en pictogrammen zijn aanwezig en een sprinklerinstallatie in de toren. Toegangsdeur van de toren is met een cilinderslot. Er is een alarm geïnstalleerd in 2020 in de Sint-Michielskerk. Het alarm is werkzaam op alle buitendeuren. Na het sluiten van de kerk wordt het alarm ingeschakeld. Het gaat om een luid alarm en de dekenij wordt verwittigd als het alarm af gaat. Naast het alarmsysteem op de buitendeuren is er ook een bewegingssensor geplaatst ter hoogte van het koor. Als mensen voorbij het koor wandelen gaat er een alarm af in de sacristie. De Sint-Michielskerk beschikt niet over een branddetectie installatie. Er is geen camerabewaking in het gebouw aanwezig.
Bliksembeveiliging	Aanwezig en vernieuwd (intern en extern) op de toren.
Gsm-operatoren	Niet aanwezig.

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen

De brandglasramen zijn voorzien van voorzetramen aan de buitenkant van de kerk. Sinds 2024 werd de kerk aangesloten op het warmtenet en werd de levering van warmte gestart. Hiervoor werd een nieuwe luchtgroep voorzien ter vervanging van de oude stookinstallatie.

Biodiversiteit: Rond de kerk zijn een beperkt aantal hoogstammige bomen aanwezig.

Bouwfysische toestand:

De algemene bouwfysische toestand van de totaliteit van het gebouw is in goede staat.

De afgelopen jaren werden verschillende noodzakelijke onderhoudswerken uitgevoerd aan de klokkentoren van de Sint-Michielskerk, met oog op duurzaam behoud, wat ook de toeristische ontsluiting van dit waardevol erfgoed ten goede komt.

Hiertoe behoort de:

Keverbestrijding: De toren werd onderworpen aan een driejarenplan voor keverbestrijding dat in 2022 werd afgerond.

Bliksembeveiliging: De installatie werd in het voorjaar van 2022 aangepast aan de nieuwe regelgeving.

Vernieuwing ramen: De verrotte ramen zijn vervangen, en voor de moeilijk bereikbare buitenramen werd een nieuwe offerteaanvraag ingediend. Ook het buitenschrijnwerk werd herschilderd.

Vloer bovenaan toren: De vloer van het wandelplatform bovenop de toren werd volledig vernieuwd.

Waterfiltratie bij wijzerplaten: De problematiek werd onderzocht en opgelost. De wijzerplaten werden gerestaureerd.

Renovatie van de beiaard: Na goedkeuring van een subsidiedossier bij Onroerend Erfgoed in oktober 2021, werd de renovatie eind mei 2022 afgerond.

Vervangen van de trap: In 2024 werd de trap vervangen tussen de uurwerkkamer en het verdiep erboven.

Wat betreft de restauratiewerken van de kerk zelf werd in 2021 een nieuw sanitair geïnstalleerd onder het orgel. De stookinstallatie werd recentelijk vernieuwd. De elektrische installatie is aan vernieuwing toe. De recente minimale uitgevoerde werken waren in het kader van de veiligheid. Het hoofdorgel heeft nood aan een groot onderhoud. Dit betekent een volledige reiniging van alle pijpen, een egalisatie van de intonatie en een controle en eventueel herstel van de mechanische, pneumatische en elektrische onderdelen.

Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgisch gebruik:

In de Sint-Michielskerk vinden eucharistievieringen in het weekend plaats op zaterdag om 16 uur en op zondag om 10.30 uur. Er is mogelijkheid tot stil gebed en aanbidding elke woensdag van 9 tot 11 uur in de H. Hartkapel van de kerk. De zondagavondmis om 18 uur en de avondmissen in de week om 18 uur gaan reeds enkele jaren door in de kerk van De Bremstruik. Dit is de enige zondagavondmis en dat zijn de enige avondmissen in de week binnen de pastorale eenheid Heilige Clara en Fransiscus. Daarnaast zijn er nog vieringen voor eerste communie, vormsel, doopsels, uitvaarten en huwelijken. Schoolvieringen gaan door meestal bij aanvang en/of op het einde van een schooltrimester of een schooljaar. Vieringen bij speciale gelegenheden (bv. Nieuwjaar, Paaswake, 11 juli, Te Deum, OLV Hemelvaart, verjaardag pastorale eenheid...) worden verdeeld op basis van een beurtrol binnen de parochiale eenheid.

Nevengebruik:

De Sint-Michielskerk bevindt zich in het hart van Roeselare en fungeert als een herkenbaar baken en oriëntatiepunt in de stad. Dankzij de wandelverbinding via het Marie-Louise de Meesterplein is de kerk vlot bereikbaar vanaf de Grote Markt. Door haar centrale ligging trekt de kerk niet alleen toeristen en erfgoedliefhebbers aan, maar ook mensen die op zoek zijn naar een moment van rust en stilte in het stadscentrum.

De kerk is vrij toegankelijk voor bezoekers van maandag tot en met vrijdag, telkens van 9 tot 11 uur. Tijdens de zomermaanden juli en augustus is deze bijkomend 's namiddags open, van 14.30 tot 16 uur. Het torenbezoek is mogelijk tijdens specifieke momenten, zoals in de zomer of op evenementen zoals Open Monumentendag of Erfgoeddag. Voor groepen zijn er begeleide rondleidingen mogelijk, mits reservatie. Boven op de klokkentoren kan je een rondgang maken en buiten genieten van het panorama tot de Kemmelberg en de IJzertoren.

Daarnaast doet de Sint-Michielskerk regelmatig dienst als locatie voor concerten en lezingen, georganiseerd door diverse culturele partners. Elk jaar verzorgen het eigen kerkkoor Ladato si' en/of het Roeselaars Kamerkoor en/of een gastkoor of gastorkest enkele concerten in de Sint-Michielskerk. De Orgelkring Adriaen Willaert verzorgt op regelmatige basis orgelconcerten in de Sint-Michielskerk.

Ook de beiaardschool en de orgelklas maken gebruik van de kerk om te oefenen of op te treden, wat het levendig karakter van dit erfgoed versterkt. De aanwezigheid van twee orgels en vleugelpiano bieden aan de Stedelijke Academie voor Podiumkunsten Adriaan Willaert de mogelijkheid om wekelijks klavierlessen te organiseren in de Sint-Michielskerk.

Naar een toekomstvisie

De toekomstvisie werd gerealiseerd door de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus beter gekend onder de naam Kerk-in-Roeselare voor de diverse kerken binnen haar werking om in een stapsgewijs en synodaal proces hoopvol werk te maken van één geloofsgemeenschap binnen Kerk-in-Roeselare.

Voor de Sint-Michielskerk betekent dit dat deze decanale kerk blijft. Tot een nader te bepalen datum in 2027 verandert er niets en worden de eucharistievieringen op zaterdagen om 16 uur en op zondag om 10.30 uur behouden.

Vanaf 2028 wordt het aantal vieringen in de Sint-Michielskerk verminderd. De viering op zondagochtend wordt behouden, complementair aan de viering in de Heilige Godelievekerk. De zaterdagviering om 16 uur wordt geschrapt. Bij de herbestemming van de Heilig Hartkerk kan, indien de nood zich voordoet, overwogen worden om opnieuw een zaterdagavondviering te realiseren in de Sint-Michielskerk. Vieringen voor eerste communie, vormsel, doopsel, uitvaarten en huwelijken en schoolvieringen worden in de Sint-Michielskerk behouden. De vieringen bij speciale gelegenheden worden op basis van een beurtrol verdeeld onder andere ook over de Sint-Michielskerk.

Vanaf 2030 worden niet langer nog vieringen voor de eerste communie of vormsel georganiseerd in de Sint-Michielskerk. Deze vieringen worden verplaatst naar de Heilige Godelievekerk. Overige vieringen zoals doopsel, uitvaarten, huwelijken, schoolvieringen

kunnen nog georganiseerd worden in de Sint-Michielskerk. Ook de vieringen bij speciale aangelegenheden kunnen nog plaatsvinden in de Sint-Michielskerk. De eucharistieviering op zondagvoormiddag zal behouden worden, mogelijks wordt het uur gewijzigd zodat de zondagsviering complementair is met de zondagsviering in de Heilige Goedelievekerk. In het geval van een herbestemming van de Heilig Hartkerk dient bekeken te worden of een zaterdagavond in de Sint-Michielskerk opnieuw kan overwogen worden. Vieringen zoals het doopsel, uitvaarten en huwelijken en schoolvieringen worden in de Sint-Michielskerk behouden. De vieringen bij speciale gelegenheden worden op basis van een beurtrol verdeeld zodat deze ook afhankelijk van de beurtrol in de Sint-Michielskerk kunnen plaatsvinden.

Sint-Petrus en Pauluskerk in Rumbeke

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

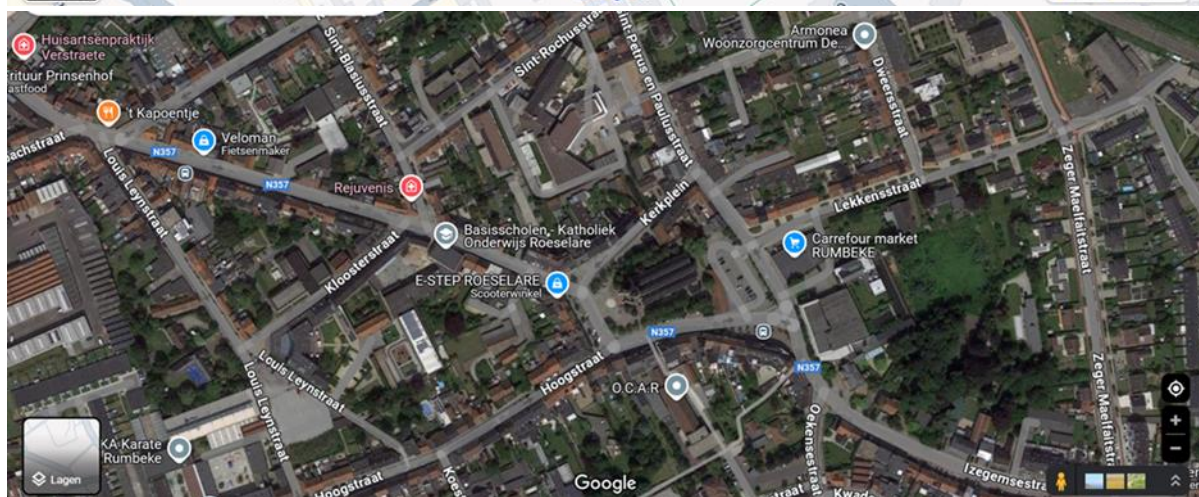
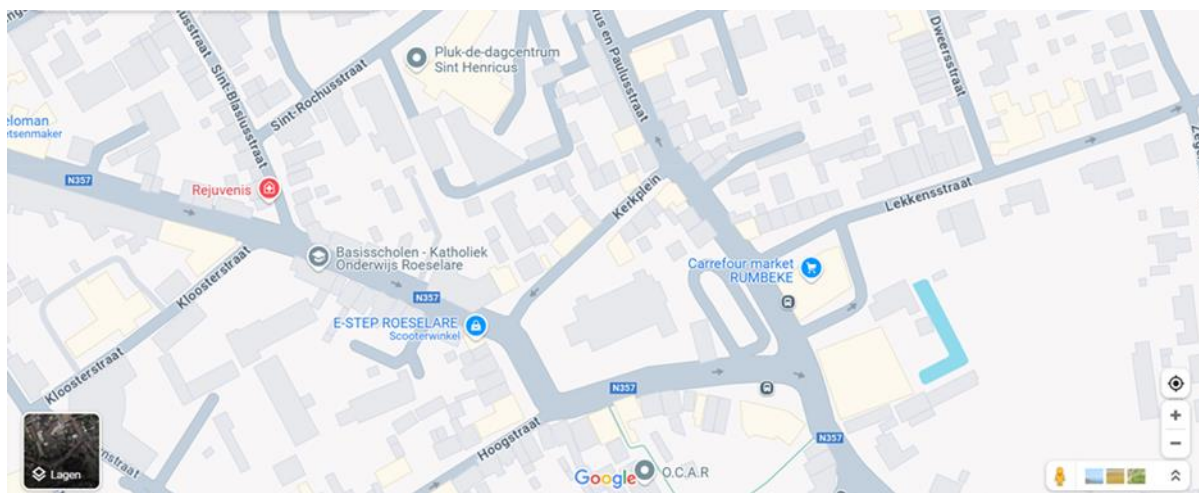
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Sint-Petrus en Pauluskerk

Eigenaar: Stad Roeselare

Adres: Kerkplein z.n., 8800 Roeselare (Rumbeke)

Directe omgeving: (google maps)

De kerk Sint-Petrus & Paulus wordt omringd door de O.C.A.R, 'Ontmoetings Centrum Alexander Rodenbach'. Dit gebouw bestaat uit verschillende delen: de theaterzaal, polyvalente zaal en 2 vergaderlokalen. Daarnaast wordt ze omringd door het Oud Gemeentehuis met hierin een filiaal van de bib ARhus. Op wandelafstand bevindt zich de Vrije basisschool De Verrekijker en de Gemeentelijke basisschool De Vlieger en de 2 woonzorgcentra Sint-Henricus en de Hovenier.

Plaats in kerkelijk bestuur: Pastorale eenheid Heilige Vincent Rumbeke. Behoort tot Decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdom Brugge.

Bouwperiode: (bouwstijl/architect) Heropbouwarchitectuur door J. Viérin

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID 23291

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/23291>

De kerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

Geoportaal:

<https://geo.onroenderfgoed.be/#zoom=19&lat=6609518.572301066&lon=351236.96802517865>

Lid van Monumentenwacht: Ja met nummer: 50940, laatste inspectie: 4 januari 2024, er is een calamiteitenplan aanwezig en werd opgesteld in 2021-2022.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

De in oorsprong romaans-gotische Sint-Petrus en Pauluskerk heeft een geschiedenis die teruggaat tot de 12de eeuw. De kerk wordt voor het eerst vermeld in 1116. In 1564 wordt een nieuwe gotische toren geplaatst. Het kerkgebouw wordt zwaar beschadigd tijdens de godsdienstoorlogen en wordt in de eerste kwart van de 17 de eeuw heropgebouwd door J. Van Ooststraete. Het interieur kreeg een barokke aankleding en in 1641 werden de koren uitgelengd. In de periode 1860-1888 werd de houten toren door een bakstenen neogotische toren vervangen. Deze toren werd in 1900 al opnieuw opgebouwd onder leiding van P.N. Croquison nadat ze een jaar eerder werd verwoest. Wanneer de Duitse troepen zich terugtrekken, dynamiteren ze eerst nog een hele reeks West-Vlaamse kerktorens. Drie weken later volgt de wapenstilstand op 11 november 1918. De toren van de kerk van Rumbekke valt pal op de rest van de kerk neer. Het hele gebouw ligt in puin: "het was al kapot". In 1922 begint de heropbouw, in 1924 is de nieuwe kerk klaar naar een ontwerp van architect J. Viérin.

Beschrijving exterieur:

De kerk is een neogotische hallenkerk met drie beuken, gebouwd uit lichte baksteen, met een houten tonggewelf. Ze is 58 meter hoog, 60 meter lang en 20 meter breed. In de gevel zien we verschillende metseltekens. De letters VJ verwijzen naar Viérin Joseph, de verantwoordelijke heropbouwarchitect. De letters LV verwijzen naar Leonard Verstraete, de aannemer die de heropbouw van de kerk heeft gerealiseerd na de Eerste Wereldoorlog.

Het betreft een driebeukige hallenkerk van 7 traveeën aanknopend bij de regionale baksteen gotiek. De kerk heeft een lichte baksteenbouw. De plattegrond toont een voorgeplaatste zware vierkante westtoren, een driebeukig schip van zeven traveeën, zijbeuken met rechte sluiting en een koor van één halve travee en een driezijdige sluiting. De traveeën van het schip en het koor zijn geritmeerd door versneden steunberen en spitsboogvensters in een geprofileerde omlijsting. Ten zuiden bevindt zich de sacristie en ten noorden de doopkapel ter hoogte van de tweede travee.

De westtoren heeft vier op elkaar gestelde hoeksteunberen met versnijdingen, afgelijnd door een borstwering met blinde driepasboog. Daarnaast heeft de toren polygonale hoektorens en een natuurstenen plint. Het verdiepte korbboogportaal heeft een natuurstenen omlijsting en een druiplijst met hogels en een kruisbloem. De achzijdige spits wordt gemarkeerd door hogels.

Beschrijving interieur:

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De Sint Petrus en Pauluskerk is een bepleisterde en wit geschilderde hallenkerk, geritmeerd door bastenen spitsbogige scheidbogen op natuurstenen zuilen met achzijdige sokkels en bladkapitelen. Het spitsongewelf is opgetrokken in hout en heeft gepolychromeerde ribben.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

- *Romaanse doopvont in de doopkapel:* de doopvont is gemaakt uit witte steen met een schroefvormige zuil en rust op een vierkanten sokkel met hoofden van zeemeerminnen. Het koperen deksel werd in 1935 toegevoegd.
- *Vier barokke biechtstoelen:* biechtstoelen uit de achttiende eeuw. De biechtstoel met het hoogste nummer was deze van de pastoor van Rumbeke. Deze stoel is het meest rijkelijk versierd. We zien de voorstelling van het Lam Gods dat alle zonden van de wereld wegneemt.
- *Preekstoel:* volgens pastoor Slosse zou de Rumbeekse preekstoel dateren van rond 1630 en zou rond 1672 aan de kerk van Rumbeke bezorgd zijn. Andere bronnen beweren dat de preekstoel uit 1715 stamt en laatbarok is. De preekstoel werd tijdens de Eerste Wereldoorlog beschadigd en nadien gerestaureerd.
- *Kruisweg uit 14 panelen:* In 1901 bestelde pastoor Slosse een nieuwe kruisweg bij de Brugse schilder Louis Beyaert. De kruiswegstaties werden gefinancierd door giften van enkele parochianen. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden ze opgeborgen in kisten. In 2012 werden ze gerestaureerd.
- *Praalgraf van Jacob I de Thiennes en zijn tweede echtgenote Cathérine d'Oignies:* Jacob I is afgebeeld met een leeuw aan zijn voeten, als symbool voor moed, kracht en adellijke afkomst. Cathérine d'Oignies is afgebeeld met een hondje aan haar

voeten als symbool van trouw. Aan haar hoofd liggen de wapenschilden: links dat van haar man en rechts het wapenschild van Oignies. Sinds 1924 staat het praalgraf achteraan in de kerk. De laatste restauratie gebeurde in 2004.

- *Blasiuskoor*: de zijde van de kerk is toegewijd aan de Heilige Blasius die in Rumbekke werd vereerd. De kerk heeft zijn feestdag op 3 februari.
 - *Orgel*: Het huidige orgel is gebouwd door Jules Anneessens uit Mene in de jaren 1934-1935.
 - *De 3 glasramen*: het linker glasraam is gewijd aan de bekering van Sint- Paulus. Het middelste glasraam stelt het heilig sacrament voor. Het rechter glasraam is gewijd aan Sint-Petrus. Het glasraam met Sint-Petrus en Sint-Paulus werd in 1927 bekostigd door de parochianen.
- Daarnaast beschikt de kerk ook nog over beelden, vaandels, gewaden en religieuze objecten.

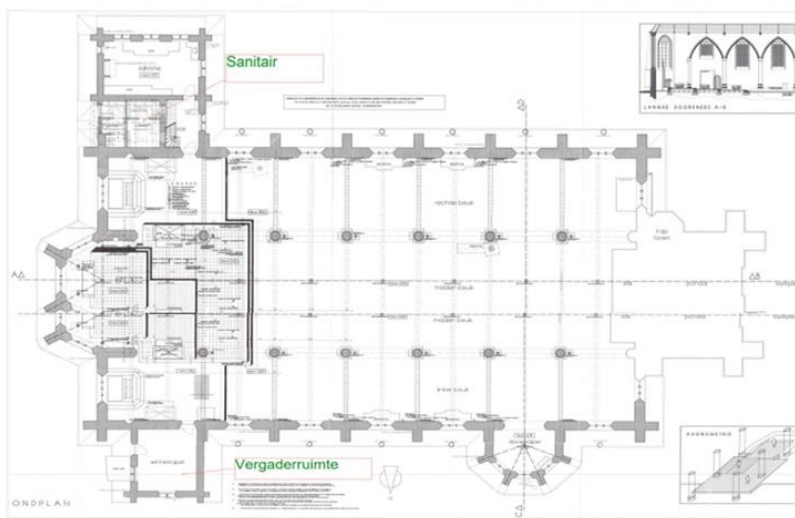
De volledige erfgoedcollectie van de kerk Sint-Petrus en Paulus Rumbekke werd geïnventariseerd en is digitaal opgenomen in de Vlaamse erfgoedbank.

Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

De kerk is 58 meter hoog, 60 meter lang en 20 meter breed.

Aantal zitplaatsen : 400 vaste stoelen en mogelijkheid om uit te breiden met 50 klapstoelen.

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Door de voorgeplaatste zware vierkante westtoren is een grote ruimte gecreëerd die als onthaalruimte kan functioneren. Tevens werd in de vroegere weekdagkapel een vergaderzaaltje ingericht, wat de kerk verder verrijkt als centrum van gemeenschap en cultuur. Recht tegenover deze vergaderzaal, aan de rechterkant van het koor, bevinden zich de sacristie en de toiletruimtes.

Voorzieningen:

Sanitair	1 toilet
Verwarming	Gas met warmeluchtblazers en in sacristie en vergaderzaal met gasconvectors
Verlichting	Halogeen en led / plan om over te schakelen naar volledig led
Keukenvoorzieningen	Kleine basis kitchenette met spoelbak
Audiosysteem	Er is een audiosysteem met een 8-tal luidsprekers
Beeldscherm(en)	4 tv-schermen voor het publiek en 1 op het doksaal en 1 voor de voorgangers
Rolstoeltoegankelijkheid	Toegang is rolstoeltoegankelijk, het koor is met een verhoog maar toegankelijk door 2 hellende vlakken.
Diefstal- en brandbeveiliging	Aanwezigheid van gekeurde brandblusapparaten en pictogrammen. In de buitendeuren zijn cilindersloten aanwezig. De hoofdinkom werkt met een badge. Camerabewaking rond de vitrines van de tentoonstellingen.
Bliksembeveiliging	Aanwezig, vernieuwd in 2023
Gsm-operatoren	Nee

Duurzaamheid: Er zijn geen gerealiseerde ingrijpen op het vlak van duurzaamheid.

Biodiversiteit: In het grasperk rechts van de kerk is bodemerosie aanwezig, het regenwater blijft staan waarschijnlijk door de kleihoudende grond. Hier staan een aantal hoogstammige linden.

Bouwfysische toestand:

De algemene bouwfysische toestand van zowel het exterieur als het interieur van de kerk is goed, maar er zijn enkele aandachtspunten die opvolging vereisen.

Zo zijn er enkele kleine lokale vochtproblemen in het interieur, wat heeft geleid tot afbladerende verf. Deze problemen hinderen het gebruik van de kerk echter niet, maar zullen uiteraard aangepakt moeten worden. Daarnaast is een groot onderhoud van het aanwezige orgel wenselijk in functie van behoud en beheer en om de speelkwaliteit te waarborgen. Het huidige orgel werd gebouwd door J. Anneessens (Menen) in 1934-1935. Wat betreft het exterieur zijn schilderwerken wenselijk aan het schrijnwerk en ijzerwerk.. Daarnaast zijn er wensen om het kerkgebouw multifunctioneler te gebruiken.

Echter in het verleden heeft de kerktoren te maken gehad met waterinfiltratie en waterschade. De waterinsijpeling in de stenen kerktoren, met grote gevolgschade zoals betonrot, vereiste dringende actie. Voor de herstelwerken aan de toren van de Sint-Petrus en Pauluskerk werd advies ingewonnen bij Monumentenwacht en een studie bureau.

Hieruit bleek dat herstel noodzakelijk was. Na het uitvoeren van enkele dringende werkzaamheden om vervolgschade te voorkomen, werd in 2022 de klokkenstoel aangepakt. In juni 2024 ontving de kerk een principiële belofte van subsidie van het Agentschap Binnenlands Bestuur voor het herstel van de toren. Hierna werd de aanbestedingsprocedure voor de herstelwerken opgestart. De werkzaamheden omvatten de herstelling van betonnen constructiedelen en de plaatsing van staalconstructies ter vervanging van de door het ingesijpelde regenwater aangetaste houten draagvloeren, bordes en trappen in de torenspits en klokkentoren. In oktober 2024 werd de formele bevestiging van de subsidie voor de herstelwerken ontvangen, en op 13 januari 2025 werden de werken ter uitvoering gegund in het college van burgemeester en schepenen.

Daarnaast werd in 2023 de toegankelijkheid van de Sint-Petrus en Pauluskerk verbeterd door de automatisering van de kerkdeuren, wat de toegang vergemakkelijkt en de gebruiksvriendelijkheid van het gebouw verhoogt.

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgie:

De Sint-Petrus en Pauluskerk wordt beschouwd als de hoofdkerk van de parochie, vanwege het uitgebreide gebruik voor liturgische vieringen en andere belangrijke pastorale activiteiten.

In deze kerk wordt elke zaterdag om 17.30 uur een weekendviering gehouden, waarbij gemiddeld zo'n zestig personen aanwezig zijn. Daarnaast kunnen er op zaterdagmiddag vier doopmomenten plaatsvinden. Alle hoogfeesten die niet op een zondag vallen, worden hier gevierd, evenals het merendeel van de uitvaarten en huwelijken in de parochiale eenheid. Ongeveer 70% van de uitvaarten en 50% van de huwelijken vinden plaats in de Sint-Petrus-en-Pauluskerk, samen met de vormselvieringen, ouderavonden, vormseltochten en instapvieringen. Ook de drie schoolvieringen van de Vrije Basisschool De Verrekijker worden in deze kerk gehouden.

Nevengebruik:

De kerk wordt daarnaast steeds meer erkend om zijn multifunctionele rol. Zo is er een actieve concertwerking, waaronder de concerten van "Oekene Inviteert", kooroptredens en uitvoeringen van de Stedelijke Academie voor Podiumkunsten. De kerk fungeert ook als tentoonstellingsruimte, met een permanente tentoonstelling van de kerkschatten. De aanwezigheid van moderne projectiemogelijkheden en een professionele verlichting van de kruisweg en glas-in-loodramen dragen bij aan de sfeer en beleving, zowel voor liturgische als culturele evenementen.

Achter in de kerk is een ontmoetingsruimte gecreëerd, die als extra troef dient voor recepties na vieringen of optredens. Tevens werd de vroegere weekdagkapel ingericht als vergaderzaal.

Naar een toekomstvisie

De Sint-Petrus en Pauluskerk in Rumbeke wordt door de pastorale eenheid Heilige Vincent erkend als hoofdkerk. De zaterdagavondviering is een meerwaarde en de vieringen zoals de communies en vormsels binnen de pastorale eenheid worden geconcentreerd in deze kerk. Daarnaast wil de kerk ook uitgroeien tot een multifunctionele ontmoetingsplek waar religieuze en gemeenschapsvormende activiteiten een plaats krijgen. Naast haar belangrijke religieuze functie en inrichting als hoofdkerk biedt de kerk ruimte aan culturele en gemeenschapsvormende activiteiten. Deze evenementen versterken de band met lokale organisaties en tonen de maatschappelijke meerwaarde van de kerk aan. Door de succesvolle initiatieven tijdens het herdenkingsjaar "PetrusPaulus100" naar aanleiding van de 100 jarige herdenking van de heropbouw van de kerk, is de kerk al meer erkend en gewaardeerd, wat leidde tot een sterke band met lokale verenigingen, overheden, sponsoren en artiesten. De nieuwe vereniging "PetrusPaulusRumbeke" bouwt hierop voort met een duidelijke visie: het stimuleren van zowel religieuze als niet-religieuze activiteiten in een duurzame, toegankelijke en gastvrije omgeving. Dankzij investeringen in infrastructuur, communicatie en een praktische infomap voor organisatoren wordt de kerk verder ontwikkeld om multifunctioneel gebruik mogelijk te maken. Dit bevordert niet alleen de betrokkenheid van de gemeenschap, maar ook het behoud van het religieus erfgoed.

Binnen de pastorale eenheid Heilige Vincent Rumbeke dat verantwoordelijk is voor de Sint-Petrus en Pauluskerk in Rumbeke, de Sint-Martinuskerk in Oekene en de Sint-Henricuskerk op de Zilverberg in Rumbeke wordt de Sint-Petrus en Pauluskerk als de hoofdkerk benoemd. Dat betekent dat zij van deze kerken het meest wordt gebruikt maar ook het langst zal behouden worden voor de liturgie.

Sint-Martinuskerk in Oekene

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

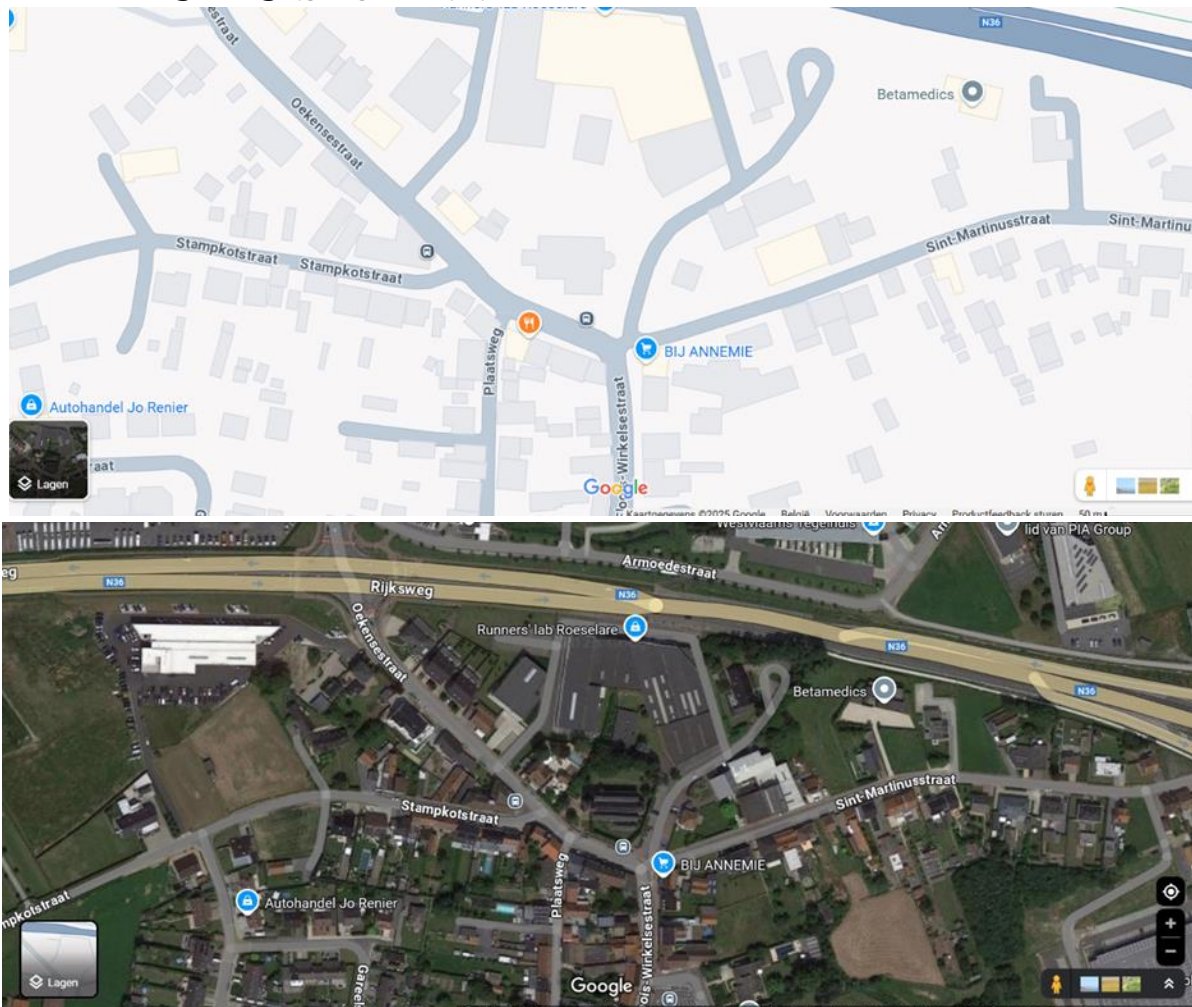
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Sint-Martinuskerk

Eigenaar: Stad Roeselare

Adres: Plaats z.n., 8800 Roeselare (Oekene)

Directe omgeving: (google maps)

De kerk Sint-Martinus ligt in het hart van Oekene. Op wandelafstand bevindt zich het dorpsplein de Plaats. Dit dorpsplein wordt in het voorjaar van 2026 een groen stadsplein waar ook ruimte is voor dorpsfevenementen. In de nabijheid ligt eveneens het ziekenhuis AZ Delta met aansluitend het urnenbos.

Plaats in kerkelijk bestuur: Pastorale eenheid Heilige Vincent Rumbek. Behoort tot Decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdom Brugge.

Bouwperiode: (bouwstijl/architect) Driebeukige kerk uit de 17de eeuw met westtoren uit de 15de eeuw en in 1895 in oostelijke richting uitgebreid met drie traveeën, een apsis en een nieuwe sacristie naar ontwerp van J. Soete.

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID 23375

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/23375>

De kerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

Geoportaal:

<https://geo.onroerenderfgoed.be/#zoom=19&lat=6607270.664388914&lon=351804.3172347642>

Lid van Monumentenwacht: Ja met nummer: 50913 , laatste inspectie: 2022. Er is een calamiteitenplan aanwezig en werd opgesteld in 2021-2022.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

Zekerheid over het exacte oprichtingsjaar van een eerste kapel in Oekene hebben we niet, maar uit een charter bewaard in het Rijksarchief van Gent weten we dat er in 1116 al sprake was van een *capella in Hocana*. Die vermelding verwijst naar een schenking door bisschop Lambertus van Noyon-Doornik. Hij droeg toen het patronaatsrecht van het altaar van Rumbekke, samen met de kapellen van Kachtem (Cakingehem) en Oekene (Hocana), over aan de abt van Sint-Omaars. Daarbij werd ook meteen een pastoor aangesteld om de parochie en haar twee kapellen te bedienen. Oekene zou in 1252 een zelfstandige parochie zijn geworden. De eerste met naam gekende pastoor is Jan Hellinc (1447-1455).

Het oorspronkelijke kerkje had een vierkante toren met een achtkantige spits die centraal boven het gebouw stond. Het koor was oostwaarts gericht, zoals toen gebruikelijk was. In de 16e eeuw werd het kerkje echter vernield door de geuzen.

Na deze verwoesting werd het gebouw heropgebouwd en tegelijk aanzienlijk uitgebreid. Er kwam een middenbeuk bij en een zijbeuk met een Martinusaltaar aan de kant van de huidige sacristie. Het vroegere kerkje werd opgenomen als tweede zijbeuk en kreeg een Onze-Lieve-Vrouwaltaar. Door de toenemende belangstelling van de Rumbekenaars voor de kerk van Oekene – onder meer vanwege de gunstige ligging – vond pastoor Ferdinand Glorieux (1892-1912) het noodzakelijk om het gebouw opnieuw te vergroten. Voor die uitbreiding werd een ouderlingengesticht afgebroken. Op 18 juli 1895, tijdens de Oekene-Ommegang, werd de eerste steen gelegd, een feestelijk moment waarbij de pastoor, samen met de kerkraad, de eerste steen in de noordmuur metselde. De nieuwe sacristie en bergplaats werden eind 1896 voltooid naar een ontwerp van architect Jules Soete. De werken werden uitgevoerd door aannemer Leonard Verstraete uit Rumbekke.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de kerk door het Duitse leger gebruikt als veldhospitaal en uitkijkpost. In de Tweede Wereldoorlog raakten vooral de koren zwaar beschadigd, maar ze werden nadien hersteld.

Beschrijving exterieur:

De Sint-Martinuskerk is een driebeukig gebedshuis opgetrokken in rode baksteen, met een karakteristieke westtoren die op een vierkante basis rust en overgaat in een achthoekige bovenstructuur. Deze vroeggotische achthoekige toren is de oudste toren van Roeselare. Het schip telt zeven traveeën en mondt uit in een vijfzijdig hoofdkoor,

geflankeerd door recht afgesloten zijkoeken. Aan de noordzijde bevindt zich, ter hoogte van de eerste travee, een vijfzijdige doopkapel.

De westtoren wordt ondersteund door versneden, op elkaar geplaatste steunberen en bevat een spitsboogvormige inkomdeur, bekroond met elegante roosvensters. Opvallend is het vrijmetselaarsymbool in gesinterde baksteen, opgebouwd uit diverse motieven, waaronder een kruis met lelievormige bovenarmen in natuursteen. De klokkenverdieping is achthoekig en voorzien van gekoppelde galmgaten in een spitsboogkader.

Het schip en koor worden visueel gestructureerd door steunberen en spitsboogvensters met natuurstenen afzaten en gotisch maaswerk. De drie westelijke vensters behoren tot het oudste deel van het gebouw. In de zuidgevel zijn enkele 18de-eeuwse grafstenen ingemetseld, zowel rechthoekige als ruitvormige, en prijkt een muuranker met het jaartal "1751". De roepsteen werd in 1977 teruggebracht door de zoon van landbouwer Jules Van Overberghe die het bij het puinruimen na de tweede wereldoorlog had meegenomen. Deze zeshoekige roepsteen is gelegen rechts van het portaal ingemetseld tussen twee steunberen.

Beschrijving interieur:

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De Sint-Martinuskerk is een wit-bepoetste hallenkerk met spitsbogen op arduinen zuilen met koolbladkapiteel. De tonggewelven zijn gemaakt uit hout met daartussen ijzeren trekbalken. De ribben en kruis zijn gepolychromeerd. Boven het hoofdkoor en de doopkapel is een straalgewelf. De sacristie is vlak afgedekt.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

- *Onze-Lieve-Vrouw met Schapulierbeeld en baldakijn uit de 18de eeuw.*
- *Preekstoel van 1652: met onder meer voorstelling van Maria en de vier evangelisten. De preekstoel kwam na aankoop in 1775 in de kerk.*

- Een gepolychromeerd houten *beeld van de Heilige Cornelius* uit het tweede kwart van de 19de eeuw.
- Het *hoofdaltaar* uit eind 19de eeuw naar ontwerp van V. Acke (Kortrijk)
- Een 18de-eeuwse *biechtstoel* met voorstelling van de Heilige Carolus Borromeus
- Een eenvoudige *doopvont* van 1878 die aan de noordkant staat in een achthoekige nis.
- *Piëta beeld*
- De vroegere *windhaan* met de aanwezigheid van kogelinslagen
- Kruisweg daterend van +-1840. Deze heeft al drie restauraties ondergaan. Een eerste keer in 1863 met betaalheer en molenaar Carolus Decoster. De laatste restauratie dateert van 1999. Hierna werden de panelen samen gehangen.
- *Drie glasramen* in het koor met heiligenfiguren naar ontwerp van Michel Martens (Brugge). Een glasraam waarop Onze Lieve Vrouw verschijnt aan Simon Stock, een Engelse karmeliet. De andere glasramen werden gerestaureerd als herstel van de oorlogsschade van WO II en hierop zie je de volgende heiligen: Cornelius, Johannes, Piëta, Johannes de Doper, Barbara en volledig rechts de patroonheilige Martinus.
- Alhoewel de communiebank uit 1891 werd weggenomen na het tweede Vaticaans Concilie in 1965 werd deze verwerkt in het vooruitgeschoven altaar en de lezenaar alsook in de 2 kasten achteraan de kerk waar de eucharistieboekjes worden gelegd.
- *Gedenksteen in westmuur* boven het wijwatervat, ter herinnering aan Jan Vanmoerkerke en zijn vrouw Margriet die aan de dis van Oekene in 1489 een schenking van gronden aan de parochie deden.

Beschrijving van het orgel:

Orgel van Lambert-Benoît van Peteghem (Gent) van 1779-81, licht gewijzigd circa 1880 door F. Forest (Roeselare), herstellingswerken in 1934 door O. Anneessens.

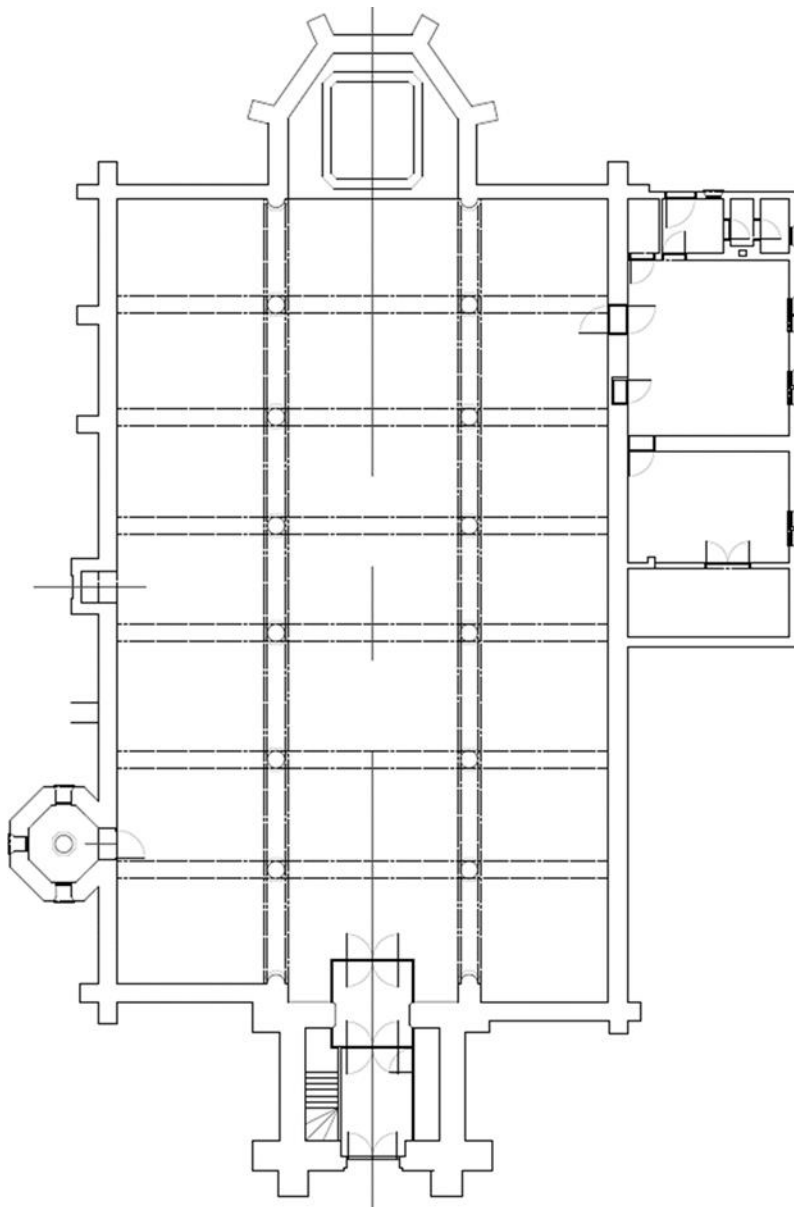
Dit instrument, dat het jaartal 1781 draagt, is een uitstekend voorbeeld van achttiende-eeuwse orgelbouwkunst en vormt een belangrijk cultureel-historisch object. De orgelkast is uitgevoerd in Lodewijk XVI-stijl en bevat nog elementen van het oorspronkelijke ontwerp. Ondanks wijzigingen aan het doksaal in 1895-1896, waarbij het orgel werd verplaatst en de speeltafel werd aangepast, bleef het meubel goed bewaard. Boven het orgel staat koning David geflankeerd door 2 engelen met hun instrument. De fluit is helaas verdwenen.

De volledige erfgoedcollectie van de kerk Sint Martinus in Oekene werd geïnventariseerd en is digitaal opgenomen in de Vlaamse erfgoedbank.

Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

Aantal zitplaatsen: 318 stoelen.

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Hoofdbeuk met koor en 2 zijbeuken. Aan de noordkant is in een achthoekige nis de vroegere doopvont aanwezig. Aan de rechterkant van het koor is de sacristie, een weekkapel en een technische ruimte aanwezig.

Bij het betreden van de kerk kom je een afgesloten portaal die van de kerk is gescheiden door een glazen deurwand.

Voorzieningen:

Sanitair	Eén toilet in de sacristie
Verwarming	Aardgas met ventilatierooster
Verlichting	Basisverlichting aanwezig in LED
Keukenvoorzieningen	Niet beschikbaar, enkel 1 lavabo

Audiosysteem	Versterking aanwezig met boxen
Beeldscherm(en)	Niet beschikbaar
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, de weekkapel en sacristie is toegankelijk via een hellend vlak.
Diefstal- en brandbeveiliging	Gekeurde brandblusapparaten, pictogrammen en noodverlichting zijn aanwezig. De toegangsdeuren zijn van degelijke cilindersloten voorzien en er is camerabewaking in de kerk aanwezig.
Bliksembeveiliging	Aanwezig, intern en extern
Gsm-operatoren	Niet van toepassing

Duurzaamheid: Er zijn geen gerealiseerde ingrijpen op het vlak van duurzaamheid.

Omgeving:

De kerk is omgeven door een groene zone binnen de deels aanwezige voormalige kerkhofmuren. Naast de kerktoren, tegen een muur, zijn vijf grafzerken aanwezig van overleden priesters.

Een werkgroep realiseerde een vier seizoenen wandeling met een stopplaats en opdrachten, zowel voor kinderen als voor tieners en volwassenen, bij de Sint-Martinuskerk. Via drie wandellussen bewandel je het levenspad met al z'n emoties, langs 4 plekken van hoop. Deze stilteplaatsen nodigen de wandelaar uit om verbinding te zoeken met zichzelf, met anderen, met de natuur of met een toevallige wandelaar of tochtgenoot. Je komt er tot rust met poëzie, kunst en muziek. En misschien glipt er een antwoord door. Of hoop. Deze wandeling werd uitgewerkt door het interlevensbeschouwelijk overleg: een samenwerking van de Stad met de Evangelische Christengemeente, Islam, Orthodoxe Kerk, Protestantse Kerk, Katholieke Kerk, Pinkstergemeenschap, Vrijzinnige humanisten, ... Hiervoor werd een informatiebord met opdracht geplaatst een een rustbank met een spreuk.

Aan de overkant is een bank en een picknicktafel aanwezig om even te vertoeven. Binnen de kerkhofmuren staat een oorlogsmonument om de gesneuvelden uit Wereldoorlog I te herdenken.

Biodiversiteit: Het kerkhof werd in 1974 gesloten en in 1978 verwijderd. Op deze plaats is nu een parkje. Hier zijn ook een aantal hoogstammige eiken aanwezig.

Bouwfysische toestand:

Het gebouw is algemeen in goede staat. In het verleden werden al enkele restauraties aan de Sint-Martinuskerk gerealiseerd. Zo vond in de periode 1995 tot en met 1997 een totaalrestauratie plaats van het gebouw door Van de Kerckhove. Er werd een nieuwe windhaan geplaatst op de spits van de kerktoren. Recentelijk, in maart 2021 werd de toren gerestaureerd waarbij het voegwerk werd vernieuwd. In 2022 werd het grijs geschilderde eiken schrijnwerk van de dakkapel van de sacristie hersteld samen met de goten die vernieuwd werden en de bakgoten. De boordplanken van de goten werden opnieuw grijs geschilderd.

De algemene bouwfysische toestand van zowel het exterieur als het interieur van de kerk is goed. Door de regelmatige bouwkundige inspecties door Monumentenwacht is een goed zicht op de aanbevolen acties waar de dienst gebouwen mee aan de slag gaat om dit bouwkundig erfgoed zo goed als mogelijk te bewaren.

Beschrijving van het het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgie:

In de Sint-Martinuskerk vinden nog een aantal liturgische vieringen plaats. Omwille van de intieme sfeer wordt de kerk vaak gevraagd voor huwelijksvieringen. Vijftig procent van de huwelijken die plaatsvinden in de Parochiale Eenheid Heilig Vincent Rumbeke waartoe de kerk behoort, vinden plaats in deze kerk. Ook koppels van buiten de Parochiale Eenheid huwen in deze kerk.

Naast huwelijken en uitvaarten (goed voor 15% van de uitvaarten binnen de Parochiale Eenheid) zijn er ook nog 2 mogelijke doopmomenten na de weekendviering. Op dinsdagavond vindt wekelijks een mis plaats om 18 uur. Dit is de enige weekdagmisviering binnen de Pastorale Eenheid Heilige Vincent Rumbeke waartoe de kerk behoort. Het aantal aanwezigen beperkt zich tot een gemiddelde van een 12-tal personen en vindt om deze reden plaats in de weekdagkapel.

Op de oneven zondagen van de maand vindt ook nog 1 weekendviering plaats in de voormiddag om 9 uur. Op deze weekendviering zijn gemiddeld een 30-tal aanwezigen. Daarnaast zijn er ook vieringen bij speciale gelegenheden zoals de Gardeboemis bij de Gardeboefeesten, Feest van Sint-Elooi en Vastenvieringen.

Nevengebruik:

Omwille van de intieme sfeer en het Van Peteghem-orgel uit het einde van de achttiende eeuw, is de Sint-Martinuskerk een geliefde locatie voor concerten. Deze concerten worden hoofdzakelijk georganiseerd door de Cultuurwerking 'Oekene Inviteert' de naam waaronder vzw Collectief De Link cultuurevenementen organiseert. Deze kerk wordt als uitvalsbasis gebruikt voor hun klassieke concerten en orgelbespelingen. Een reeks van een drietal orgelconcerten waarbij orgel wordt gecombineerd met poëzie vinden plaats in de zomermaanden.

Sporadisch organiseert de Orgelkring Adriaen Willaert Roeselare hier ook een concert.

Naar een toekomstvisie

De Sint-Martinuskerk in Oekene wordt door de pastorale eenheid Heilige Vincent beschouwd als een kerk die momenteel nog voldoende gebruik kent om open te houden. Binnen de parochie is het de enige kerk met een weekdagmis. Die viering kan vandaag ook nog steeds rekenen op een klein maar wel vast publiek. Er wordt nagedacht om in de

toekomst de zondagsviering te combineren met een zondagsviering in een andere Parochiale Eenheid.

Alhoewel Oekene een klein dorp is met een beperkt aantal inwoners is het wel een levendig dorp met een groot gemeenschapsgevoel. De concertwerking en de jaarlijkse Gardeboefeesten zijn hiervan een voorbeeld.

Sint-Henricuskerk in Zilverberg

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

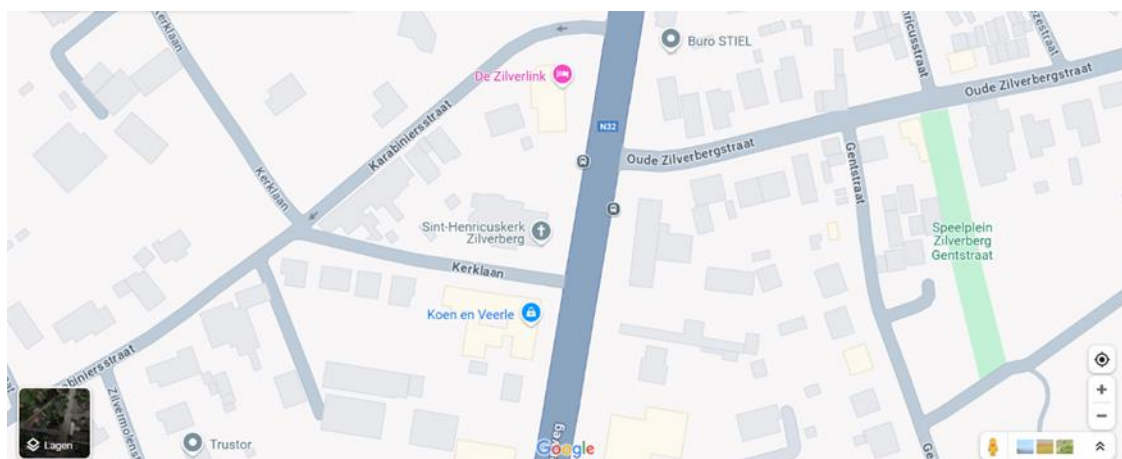
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Sint-Henricuskerk

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Henricus

Adres: Meensesteenweg 441, 8800 Roeselare (Rumbeke)

Directe omgeving: (google maps)

De kerk Sint-Henricus ligt in het gehucht de Zilverberg ten zuiden van het centrum van de Stad Roeselare en op het grondgebied van de deelgemeente Rumbeke. Het dorp en de kerk liggen langs de Meensesteenweg van Roeselare naar Menen. Zilverberg bevindt zich op het hoogste punt van Roeselare. Rechttegenover de kerk is er de Zilverbergschool. Aan dezelfde kant van de straat ligt de Zilverlink, het wijkhuis en ontmoetingscentrum. Op wandelafstand bevindt zich het woonzorgcentrum de Zilverberg. De Zilverberg grenst aan de groene long van Roeselare, het Bergmolenbos. De toeristische trekpleister is het MuZE'UM L een privaat museum in het teken van licht en landschap. Op de noordoostelijke hoek van de kerk staat een kruisbeeld ter gedachtenis van de familie Castele Loontjes uit 1922.

Plaats in kerkelijk bestuur: Pastorale eenheid Heilige Vincent Rumbeke. Behoort tot Decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdom Brugge.

Bouwperiode: (bouwstijl/architect) Het is een neoromaanse kruiskerk ontworpen door J. Callant uit 1936.

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID 149725
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/149725>

De kerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

Geoportaal:

<https://geo.onroenderfgoed.be/#zoom=18&lat=6607320.561049664&lon=346885.18830376933>

Lid van Monumentenwacht: Ja met nummer: 50388, laatste inspectie in 2012. Er is een calamiteitenplan aanwezig en werd opgesteld in 2021-2022.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

Eind 1935 werd een nieuwe parochie opgericht, afgesplitst van de parochie Rumbleke en de Heilig Hartparochie van Roeselare. In het kader daarvan werd in 1936 gestart met de bouw van een neoromaanse kruiskerk, ontworpen door de architect J. Callant uit Beernem. De kerk werd voltooid en plechtig ingewijd in 1939. Tijdens de Tweede Wereldoorlog liep het gebouw zware schade op, maar na 1944 werd het in ere hersteld.

Beschrijving exterieur:

De gevel van de Sint-Henricuskerk is opgetrokken in rode Boomse baksteen, rustend op een plint van donkere Boomse gevelsteen en afgewerkt met accenten in hardsteen. Het gebouw is volledig opgetrokken in gewapend beton. De verschillende bouwvolumes zijn bedekt met zadeldaken, bekleed met zwarte Vlaamse pannen. De zijportalen hebben platte daken, terwijl de absis voorzien is van een koperen dak met daaronder een lagere dienstgang met pannen dakbedekking.

De toegangspoort is vormgegeven als een geprofileerde rondboog, met daarboven een nis waarin een beeld van Sint-Henricus staat. De puntgevel van de middenbeuk bevat een vijfdelig raam en wordt bekroond met een kruis. Het schip bestaat uit twee traveeën. Zowel het schip, de kruisbeuk als de toren zijn voorzien van drielichten, rustend op afzaten. De vierkante toren heeft een koperen tentdak, is uitgerust met een vierkante bakstenen wijzerplaat en drie gekoppelde rondbogige galmgaten.

Beschrijving interieur:

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

In de Sint-Henricuskerk valt het interieur op door de combinatie van bleke bakstenen muren, rustend op een plint van donkerder metselwerk. Het plafond is uitgevoerd in warme rode baksteen, wat een mooi contrast vormt. Zowel het schip als de kruisbeuken en het koor zijn overkoepeld met kruisgewelven, terwijl de absis is bekroond met een straalgewelf dat voor een sfeervolle afsluiting zorgt.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

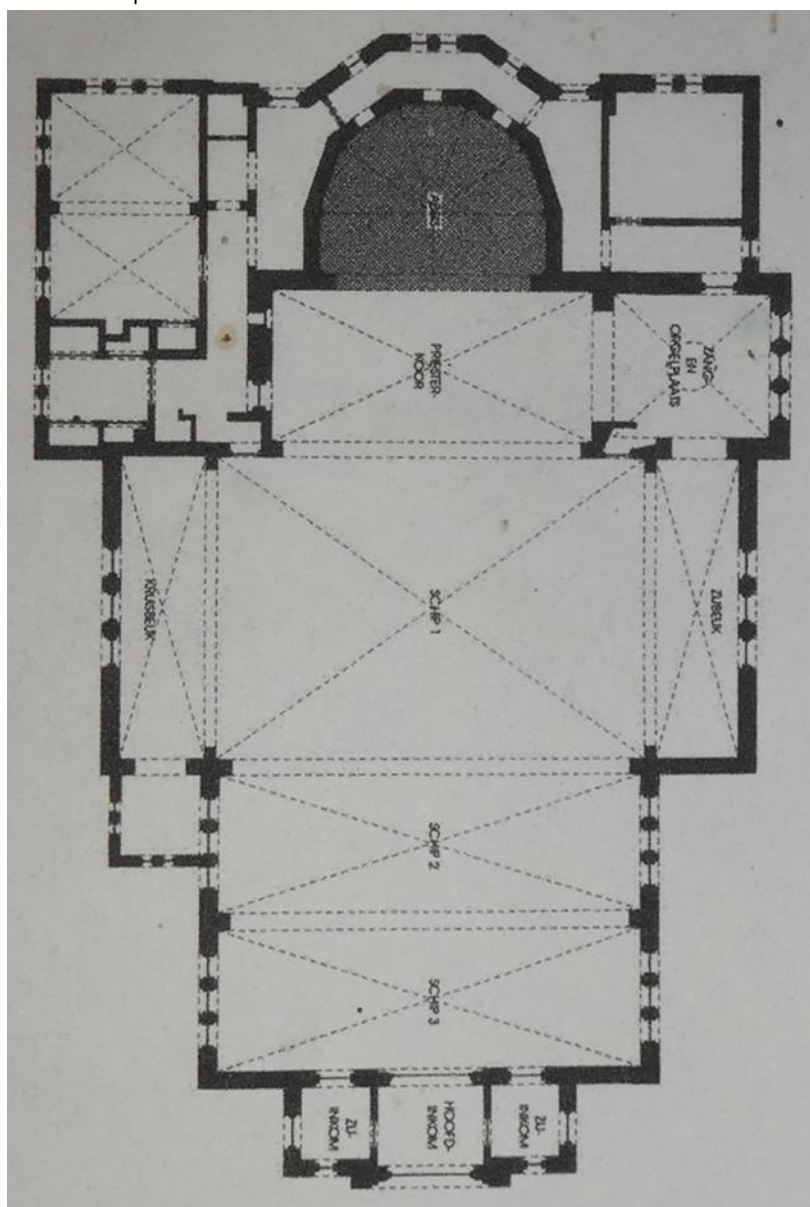
- *Kruisweg* van A. Lambrecht uit Rumbeke.
- *Aantal beelden* uit de eerste helft van de 20ste eeuw: Heilige Anna leert Maria lezen, Heilig Jozef met Kind, Jezus aan het kruis. Beeld van Sint-Henricus en Onze-Lieve-Vrouw Onbevleete Ontvangenis van Dupon (Brugge).
- Houten *beeld Heilige Godelieve* afkomstig uit de voormalige parochiekerk Sint Godelieve van Beitem nadat de kerk aan de eredienst werd onttrokken.
- *Stenen doopvont* in doopkapel.
- *Stenen communiebanken*.
- *Zij- en hoofdaltaren* naar ontwerp van K. Lateur.
- *Ingemetselde relieken* van Sint-Henricus, Faustus en Generosius in het hoofdaltaar.
- *Niet-figuratieve brandglasramen*.
- *Orgel* van de firma Loncke uit 1969.
- *Houten polyptiek* met Bijbelse taferelen waarvan de 2 buitenste panelen zijn beschilderd. Deze stonden oorspronkelijk achter het altaar in de parochiekerk van Sint Godelieve in Beitem.

De erfgoedcollectie van de Sint-Henricuskerk werd nog niet geïnventariseerd.

Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

Aantal zitplaatsen: 200 stoelen.

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Aan de linkerkant van het koor bevinden zich 2 ruimtes: de sacristie en een bergruimte. Aan het einde van de gang is een toilet aanwezig. De gang loopt volledig achter het koor naar de rechterkant van het koor.

Voorzieningen:

Sanitair	1 toilet
Verwarming	Gas met warmeluchtblazers en bijkomende warme luchtblazer in de doopkapel.
Verlichting	Basisverlichting aanwezig in LED en halogeen.
Keukenvoorzieningen	Enkel een lavabo
Audiosysteem	Aanwezig
Beeldscherm(en)	Beamer en scherm
Rolstoeltoegankelijkheid	Aan de zuidelijke zij-ingang van het hoofdportaal is het voetpad verhoogd waardoor het rolstoeltoegankelijk is. De hoofdpoot en overige toegangen zijn voorzien van een aantal treden. Koor met trapjes.
Diefstal- en brandbeveiliging	Gekeurde brandblusapparaten, pictogrammen en noodverlichting zijn aanwezig. De toegangsdeuren zijn van degelijke cilindersloten voorzien
Bliksembeveiliging	Extern
Gsm-operatoren	Proximusmast in de toren boven de klokken.

Duurzaamheid: Op het vlak van duurzaamheid zijn er voorzetramen aanwezig aan de zijkant aan de straatzijde.

Biodiversiteit: Alhoewel de kerk voorzien is van een verhard voorpleintje staan op de noordoostelijke hoek een aantal hoogstammige beuken achter het kruisbeeld.

Bouwfysische toestand:

Het gebouw is algemeen in goede staat. In 2010 vond een totale gevelreiniging plaats. In 2015 was een grote restauratie waarbij een onderdak werd voorzien en er nieuwe dakpannen werden gelegd.

Gevelreiniging werd voorzien.

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgie:

In de Sint-Henricuskerk vinden nog een beperkt aantal liturgische vieringen plaats. Op de even zondagen van de maand is een viering om 9 uur met een zeer beperkt aantal gelovigen. Zo'n 20 personen wonen gemiddeld de viering bij. Er zijn na de weekendviering 2 mogelijk doopmomenten voorzien. Slechts 15% van de uitvaarten

binnen de pastorale eenheid gaan door in de Sint-Henricuskerk. Op jaarbasis vindt nog maximaal 1 huwelijksviering plaats en zo'n 10 begrafenissen. Er worden 2 schoolvieringen georganiseerd per jaar voor de Vrije Basisschool Zilverberg.

Nevengebruik:

Er vinden geen andere activiteiten plaats in de kerk.

Naar een toekomstvisie

De Sint-Henricuskerk zal wegens het beperkt aantal kerkgangers en het bijzonder klein aantal vieringen niet langer gebruikt worden voor de Rooms Katholieke liturgie. Een herbestemming dringt zich op. Hier wordt gestreefd naar een zinvolle herbestemming.

Na de herbestemming worden de vieringen verplaatst naar de Sint-Martinuskerk in Oekene.

Heilige Kruisverheffing in Beveren

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

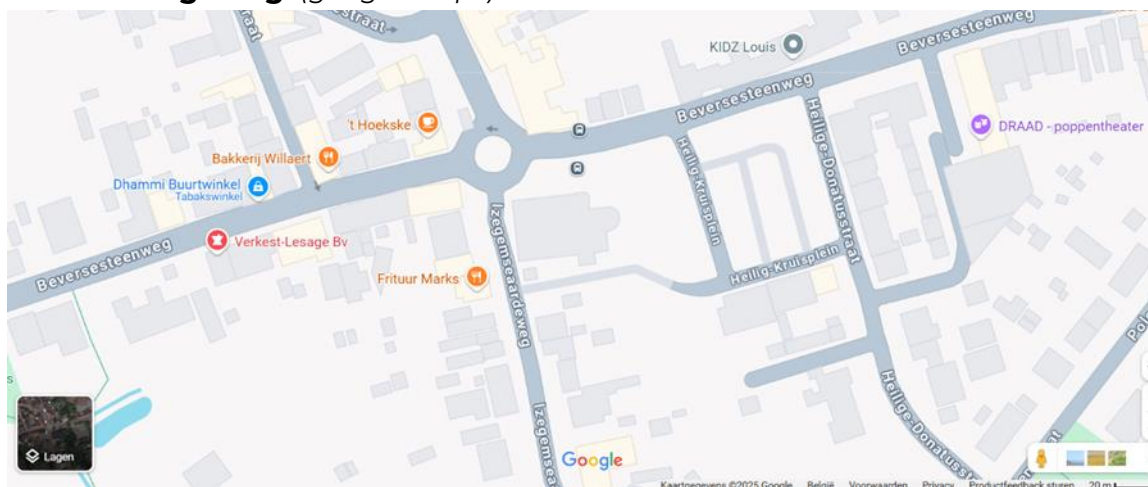
Paspoort van het kerkgebouw

Naam: Heilige Kruisverheffingskerk Beveren

Eigenaar: Stad Roeselare

Adres: Izegemseardeweg 1, 8800 Roeselare (Beveren)

Directe omgeving: (google maps)

De Heilige Kruisverheffingskerk ligt in het hart van Beveren. Via een groene doorsteek kan je naar het Heilig Kruisplein met parking. Op wandelafstand bevindt zich een parking en het recent gebouwde wijkhuis Beverhuys. In de nabijheid liggen eveneens 2 scholen: De Bever (kleuter- en lagere school). De sporthal, de voetbalvelden en de lokalen van de KSA en de Chiro liggen eveneens in de buurt.

Plaats in kerkelijk bestuur: Pastorale eenheid Sint-Germanus. Behoort tot Decanaat Roeselare-Izegem binnen het Bisdom Brugge.

Bouwperiode: (bouwstijl/architect) Neogotische hallenkerk heropgebouwd na de Eerste Wereldoorlog.

Erfgoedwaarden: De kerk is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed. Het staat op de inventaris Onroerend Erfgoed onder het nummer: ID 149788
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/149788>
De kerk is vastgesteld bouwkundig erfgoed omwille van zijn architecturale en historische waarde.

Geoportaal:

<https://geo.onroerenderfgoed.be/#zoom=18&lat=6615732.907795464&lon=350057.0055605484>

Lid van Monumentenwacht: Ja met nummer: 50855, laatste inspectie in 2020. Er is een calamiteitenplan aanwezig en werd opgesteld in 2021-2022.

Cultuurhistorische beschrijving van het kerkgebouw

Korte historiek kerkgebouw:

De parochiekerk van het dorp kent een rijke en bewogen geschiedenis die teruggaat tot de 15de eeuw. Oorspronkelijk stond ze bekend als de Sint-Germanuskerk en was ze een belangrijk bedevaartsoord voor de heilige Donatus en Sint-Antonius-Abt.

Na de verwoestingen van de Beeldenstorm werd de kerk tussen 1608 en 1628 heropgebouwd als een laatgotische pseudo-hallenkerk met een opvallende kruisingstoren. Eind 18de eeuw, van 1786 tot 1788, volgden uitbreidingswerken die het gebouw een grotere capaciteit gaven. In 1830 kreeg de kerk haar karakteristieke rondboogvensters.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd de kerk zwaar getroffen door bombardementen. Enkel de kruisingstoren — zonder spits — bleef overeind. De heropbouw liet niet lang op zich wachten: tussen 1923 en 1925 werd, naar het ontwerp van architect Louis Verstraeten, een nieuwe kerk opgetrokken. Dit keer koos men voor een gotische hallenkerk in warme gele zandsteen, met behoud van de oorspronkelijke oriëntatie. Door de plaatsing van de nieuwe toren verschoof het geheel iets naar het zuiden.

In 1928 kreeg de kerk ook een nieuwe naam gebaseerd op een historische verering van het 'Broederschap van het Heilige Mirakelkruis' dat sinds 1672 in het dorp werd vereerd.

Beschrijving exterieur:

De Heilige Kruisverheffingskerk vertoont een harmonieuze compositie van gotische elementen en doordachte architectuur. Aan de westzijde bevindt zich een imposant portaal, geflankeerd door een doopkapel in de noordwesthoek en een ronde traptoren in het zuidwesten. Het gebouw sluit aan de oostzijde af met een driezijdig koor.

Het schip telt drie beuken en bestaat uit zeven traveeën. In de noordbeuk markeert een rechthoekige basis de vijfde travee — dit is het fundament van de toren. Net ten oosten daarvan ligt een lager, rechthoekig koor. Aan de zuidkant vormt een L-vormige sacristie een sobere, maar elegante uitbouw tegen de zuidbeuk.

De drie westelijke gevels trekken meteen de aandacht met hun tuitvorm, aandaken en opvallende vlechtingen. Steunberen, die haaks op elkaar staan en trapsgewijs versneden zijn, versterken het verticale karakter van de gevels. Links en rechts van het centrale portaal bevinden zich telkens twee sierlijke spitsboogvensters met bakstenen tratering.

Het portaal zelf springt naar voren met een combinatie van korf- en spitsboogvormige muuropeningen, bekroond door een roosvenster in de geveltop.

Langs het schip zorgen afwisselend geplaatste steunberen en hoge spitsboogvensters voor een ritmisch gevelbeeld. De torenbasis in de noordbeuk is extra versterkt met overhoekse steunberen, eveneens trapsgewijs versneden.

Boven op de toren prijkt een achthoekige klokkenverdieping, grotendeels gebouwd na de Eerste Wereldoorlog. Deze verdieping is voorzien van slanke spitsbogige galmgaten en een sierlijke borstwering met maaswerk. De koorsluiting bevat twee spitsboogvensters met dubbele lichtopeningen en een centraal rondbogig drielicht. Het zangerskoor krijgt daglicht via kleine korfboogvensters.

Ook de sacristie is verfijnd uitgewerkt: een getralied kloosterkozijn ligt verdiept in een korfboognis, en dakkappen onder het schilddak vervolledigen het geheel. De kerk is opgetrokken in warme, gele baksteen, afgewerkt met een leien zadeldak. De achthoekige torenspits is bedekt met leien.

Beschrijving interieur:

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De Heilige Kruisverheffingskerk is een wit-bepleisterde kerk met rondbogige scheibogen op ronde, bakstenen zuilen op zandstenen sokkel. Er is een overkluizing van het schip en koor door middel van houten spitstongewelven. De torenruimte zit onder een vlakke overzoldering.

Een beknopte beschrijving van het waardevol erfgoed in de kerk:

- Kuip van preekstoel uit 1928 als *altaar*,

- In het koor bevinden zich *glasramen* naar ontwerp van A. Delodder-Peene. Met centraal, 'de verering van het mirakelkruis'(1925), links en rechts geflankeerd door 'de Heilige Germanus koopt de gevangenen slaven vrij' (1931) en 'de Heilige Helena en de bisschop van Jeruzalem tijdens de Heilige Kruisvinding' (1925).
- Gewelven voorzien van sjablonen en ribschildering, in het koor art-decogetinte gewelfschildering met voorstelling van engelen rond het kruis, links en rechts geflankeerd door cartouches met eucharistische symbolen.
- Geschilderde Kruisweg aanwezig.
- 4 biechtstoelen.
- Kazuifels, vaandels en ander textiel.
- Gipsen beelden: Heilige Donatus, Sint-Antonius, Heilig Hart, Heilige Catherina, Jozef, Heilige Anna, Piëta (beelden werden in 2024 gerestaureerd).
- Doopvont in natuursteen met koperen deksel en beeltenis van het Mirakelkruis.

Een beknopte beschrijving van het orgel:

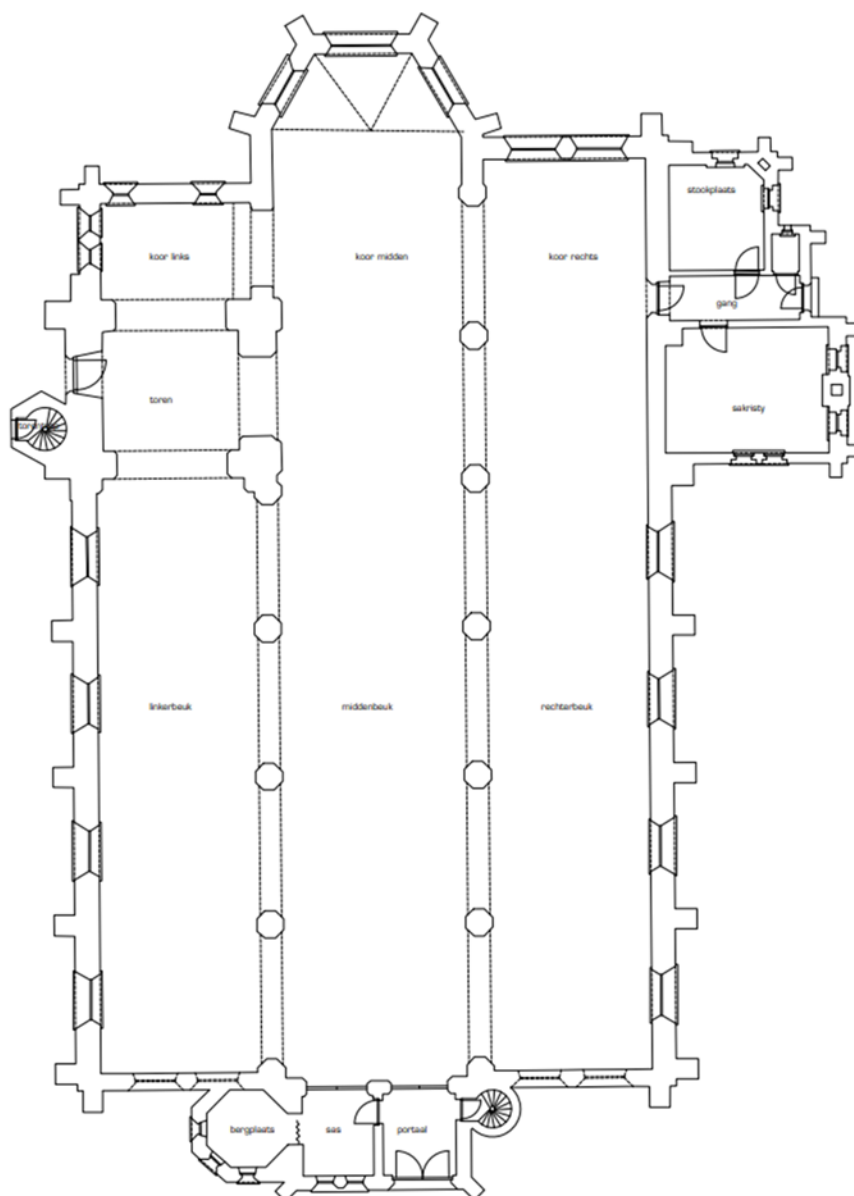
Het oorspronkelijke orgel, waarvan de maker en bouwjaar onbekend zijn, werd volledig gerenoveerd door Charles Anneessens in 1888-1890. Tijdens de Eerste Wereldoorlog verloor het zijn metalen pijpen aan het Duitse leger, en raakte het zwaar beschadigd. In 1925-1926 herstelde Victor van de Loo het instrument en kreeg het nieuw pijpwerk en een nieuwe kast. Daarna volgden nog verschillende aanpassingen: door Jules Anneessens (1931), Jos Loncke (1952) en Jean Bruggeman (1983). In het koor staat ook een kleiner orgel, gebouwd in 1976 door Loncke Orgelbouw, oorspronkelijk bestemd voor Moeskroen-Le Tuquet en later herplaatst in deze kerk.

De volledige erfgoedcollectie van deze kerk in Beveren werd geïnventariseerd in de periode 2020-2022 en is digitaal opgenomen in de Vlaamse erfgoedbank.

Beschrijving van het kerkgebouw en de architecturale mogelijkheden

Grondplan:

Aantal zitplaatsen: 400 stoelen.

Opbouw met aandacht voor bijruimtes:

Rechts van het rechterkoor bevindt zich via een gang de stookplaats en de sacristie. Links van het middenkoor is een toegangsruimte tot de toren en de doopkapel.

Voorzieningen:

Sanitair	Toilet
Verwarming	Warmeluchtblazers met aardgas
Verlichting	Basisverlichting aanwezig met LED
Keukenvoorzieningen	Niet beschikbaar, enkel 1 lavabo in toilet
Audiosysteem	Versterking aanwezig met boxen.

Beeldscherm(en)	5 TV schermen: 4 gericht naar publiek en 1 gericht naar de priester
Rolstoeltoegankelijkheid	Eén trede om de kerk te betreden, geen hellend vlak voorzien.
Diefstal- en brandbeveiliging	Gekeurde brandblusapparaten, pictogrammen en noodverlichting zijn aanwezig. De toegangsdeuren zijn van degelijke cilindersloten voorzien. Er is geen camerabewaking in de kerk aanwezig.
Bliksembeveiliging	Aanwezig, intern en extern.
Gsm-operatoren	Nee

Omgeving:

Rond de kerk strekt zich, met uitzondering van de westzijde, een groene gordel uit, gevormd door oude beuken aan de zuidkant. De omgeving is deels omhaagd en op sommige plaatsen afgezet met een laag muurtje, wat zorgt voor een rustige, afgebakende sfeer.

Aan de noordzijde van de kerk vind je twee betekenisvolle monumenten. Het eerste is een standbeeld ter nagedachtenis aan de militaire en burgerlijke slachtoffers van beide wereldoorlogen, ontworpen door A. Alliet. Daarnaast staat het Heilig Hartbeeld uit 1929, opgesteld voor een bakstenen muur met het opschrift: *"Toewijding van de gemeente aan het Heilig Hart."* Aan de tuinzijde van het koor staat sinds 2008 de schandpaal van Beveren.

Biodiversiteit: Het kerkhof werd in 1923 al overgebracht naar de Beversesteenweg. Op deze plaats is nu een parkje aanwezig met een aantal hoogstammige bomen, waaronder beuken, lindes en een treurwilg.

Bouwfysische toestand:

De algemene bouwfysische toestand van zowel het exterieur als het interieur van de kerk is goed.

Het gebouw is algemeen in goede staat. In het verleden werden al enkele restauraties aan de Heilige Kruisverheffingskerk gerealiseerd. In 2000 werd het interieur volledig herschilderd. In 2022 werd de sacristie van een houtwormbehandeling voorzien. Eveneens worden op regelmatige basis onderhoudswerken uitgevoerd. Zo werd in 2023 herstellingswerken aan het dak uitgevoerd en in 2024 het buitenschrijnwerk herschilderd.

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functies

Liturgie:

Op zondagmorgen vindt de eucharistieviering plaats om 10.30 uur. Gemiddeld genomen komen hier een 50-tal gelovigen samen.

Sinds 2025 zijn er geen weekvieringen meer, de viering op woensdagochtend is

afgeschaft. Wat de vieringen op hoogdagen betreft, werkt men met een roterend systeem per werkjaar binnen de Parochiale Eenheid.

Sinds 2024 wordt er binnen de pastorale eenheid gewerkt met doopweekends. In de Heilige Kruisverheffingskerk kunnen doopsels plaatsvinden op het tweede weekend van de maand. Zo kunnen doopsels georganiseerd worden op zaterdagmiddag om 13.30 uur, 14.30 uur en 15.30 uur en op zondag om 11.30 uur, 13.30 uur en 14.30 uur.

In de Heilige Kruisverheffingskerk vinden nog uitzonderlijk uitvaarten plaats. Er worden ook huwelijken georganiseerd. Daarnaast is er ook nog 1 communieviering en 1 vormselviering.

Tot slot kan je er terecht voor speciale vieringen zoals een herdenkingsmis voor de overledenen. Tweemaal op jaarbasis komen de naburige scholen naar deze kerk voor een viering.

De Heilige Kruisverheffingskerk is op woensdag en zaterdag van 9 tot 16 uur open als stilteplek en als aanbiddingsruimte.

Nevengebruik:

Wekelijks repeteert het Sint-Germanuskoor in de kerk. Zij luisteren ook op geregelde basis de weekendviering op en worden ook gevraagd om uitvaarten op te luisteren. Jaarlijks wordt een kerstconcert georganiseerd door de Harmonie de Verbroedering al dan niet in samenwerking met het Sint-Germanuskoor. Daarnaast is er de mogelijkheid tot tentoonstellingen in de kerk.

Naar een toekomstvisie

In de toekomst wil de Pastorale Eenheid Sint-Germanus die uit de gemeenschappen Ardoole, Beveren, De Tassche en Koolskamp bestaat haar werk zoveel als mogelijk bestendigen. Deze pastorale eenheid telt 3 kerken. De pastorale eenheid beschikt in elke entiteit over 1 kerk die gebruikt wordt voor de liturgie en het toedienen van de sacramenten, vieringen aangevraagd door de verenigingen. Men staat open om verder na te denken over mogelijk nevengebruik.

Binnen de pastorale eenheid dient men zich nog uit te spreken over welke kerk in de toekomst als hoofdkerk zal fungeren.

Besluit

Het kerkenbeleidsplan geeft een momentopname van het gebruik van de kerken op vandaag en een visie voor de toekomst. Het parochiaal kerkelijk leven evolueert constant en kan niet los gezien worden van de maatschappij waarin ze fungeert.

In 2016 werd voor het eerst een kerkenbeleidsplan opgemaakt om een visie op te maken over het toekomstig gebruik van de parochiekerken op het grondgebied van Roeselare. Hierbij lag de focus enerzijds op het stopzetten van erediensten in wijkkapellen en het opheffen van een aantal parochies en de uiteindelijke herbestemming van een drietal kerken.

Zo werd in de vorige legislatuur de Sint-Amandsparochie opgeheven en de Sint-Amandskerk herbestemd. Oorspronkelijk werd de kerk gebruikt als Lokaalmarkt voor één dag per week en was er de mogelijkheid om de locatie te huren door verenigingen onder een aantal specifieke gebruiksvoorwaarden. De verhuurovereenkomst met Lokaal bv/vzw werd stopgezet op 31 augustus 2022. Sedert 1 september 2022 loopt een concessieovereenkomst met Het Kunstuur voor het realiseren van tentoonstellingen. Topwerken van Belgische kunstenaars uit de periode 1850-1950 worden op een unieke manier tentoongesteld. Bekende Vlamingen vertellen wat hun band is met de kunstenaar of met het schilderij.

Daarnaast werd de Sint-Jozefskerk herbestemd als architectenbureau, maar het gebouw vormt ook een ontmoetingsplaats voor de lokale gemeenschap en is een plek voor socio-culturele evenementen. De ontwijding van de kerk in 2015 beëindigde de religieuze functie van het gebouw. De visie op architectuur en stedenbouw van het architectenbureau 3architecten vertaalde zich in de aanpak en herbestemming van de kerk in 2020, met veel respect voor de eigenheid van het pand en de omgeving.

Met de opheffing van de Sint-Godelieveparochie werd ook de Sint-Godelievekerk in Beitem gesloten. De kerk werd getransformeerd tot wijkhuis Beythem Kerke, dat op 15 september 2023 officieel werd geopend. De gemeenschapszaal Beythem Kerke staat in de eerste plaats ter beschikking van alle Beitemse verenigingen en heeft als doel de band tussen de bewoners te versterken. Daarnaast kan iedereen één van de twee zalen huren voor grote of kleine evenementen. Beythem Kerke is een samenwerking van de stad Roeselare met de vzw, die het wijkhuis uitbaat.

Vandaag ligt een kerkenbeleidsplan (2025-2031) voor ons waarbij de Pastorale Eenheden zich gebogen hebben over de actualiteit en de evolutie in de kerkpraktijk, de analyse van de kerkgebouwen en de liturgische diensten en de visie van het bisdom.

Samenvattend kunnen we dit in de volgende tabel weergeven:

Pastorale Eenheid	Kerk	Huidig gebruik	Toekomstig gebruik
Pastorale Eenheid Heilige Clara en Franciscus Kerk-in-Roeselare	Heilige Godelievekerk	Liturgie Nevenbestemming Medegebruik	Moederkerk voor liturgie: - eerste communie en vormsel binnen Pastorale Eenheid - parochiale liturgische viering 1ste zaterdag van de maand om 17.30 uur en elke zondag om 10 uur, op maandagavond om 17.30 uur en donderdagochtend om 8 uur gebed -doopsels, uitvaarten en huwelijken Nevenbestemming: -culturele activiteiten -vormingsinitiatieven Medegebruik: -Evangelische Roemeense gemeenschap
	Heilig Hartkerk	Liturgie Nevenbestemming Medegebruik	Liturgie: -afbouwscenario in diverse fasen -vanaf 2029: geen liturgie meer Nevenbestemming: -Culturele evenementen (De Spil, academie) Medegebruik: -door andere Christelijke gemeenschappen (bv. Filipijnse en/of Poolse gemeenschap): te onderzoeken Herbestemming: verder te onderzoeken
	Onze-Lieve-Vrouwekerk (Krottegem)	Liturgie Nevenbestemming	Liturgie: -afbouwscenario in diverse fasen -vanaf 2029: geen liturgische vieringen meer -jongerenvieringen behouden Nevenbestemming: -sporadisch culturele evenementen -orgelklas -onderzoeken samenwerking met andere sectoren
	Sint-Michielskerk	Liturgie Nevenbestemming	Liturgie: -blijft decanale kerk -afbouwscenario in diverse fasen -vanaf 2028: 1 weekendviering behouden (i.p.v. 2), zondagochtend viering blijft -vanaf 2030: geen communies of vormsels meer

			-doopsels, uitvaarten en huwelijken blijven mogelijk Nevenbestemming: -vrij bezoek kerk/ klokkentorenmuseum in toren -beiaardschool en orgelklas -culturele activiteiten
Pastorale Eenheid Heilige Vincent	Sint-Petrus en Pauluskerk (Rumbeke)	Liturgie Nevenbestemming	Moederkerk voor liturgie: -zaterdagavondviering om 17.30 uur -alle communies en vormsels binnen Pastorale Eenheid -doopsels, uitvaarten en huwelijken Nevenbestemming: -culturele activiteiten (concertwerking + expo)
	Sint-Martinuskerk (Oekene)	Liturgie Nevenbestemming	Liturgie: -dinsdagavondviering om 18 uur en 1 weekendviering op de oneven zondagen om 9 uur (deze laatste wordt bekeken om al dan niet te combineren met viering in Pastorale Eenheid) -geen communies en vormsels -doopsels, uitvaarten en huwelijken (laatste is succesvol) blijven mogelijk Nevenbestemming: -culturele activiteiten:concerten
	Sint Henricuskerk (Zilverberg/Rumbeke)	Liturgie	Liturgie: -afbouw: momenteel nog 1 weekendviering op de even zondagen om 9 uur met zeer beperkte belangstelling en zeer gering aantal doopsels, uitvaarten of huwelijken Herbestemming: -zinvolle herbestemming dringt zich op
Pastorale Eenheid Sint Germanus	Heilige Kruisverheffing (Beveren)	Liturgie Nevengebruik	Liturgie: -geen weekvieringen meer sinds 2025 -zondagochtend viering om 10.30 uur -doopsels, uitvaarten (uitzonderlijk) en huwelijken -1 communieviering en 1 vormselviering Nevengebruik: -sporadisch culturele activiteit

Dit kerkenbeleidsplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Gemeenteraad en de Bisschop. In functie van het vervolgtraject na de opmaak van dit kerkenbeleidsplan zullen

ook verdere participatietrajecten noodzakelijk zijn inzake de herbestemming van een aantal van de beschreven kerkgebouwen.

Bijlagen

- Bijlage 1: Pastoraal plan van de Pastorale Eenheid Heilige Clara en Fransciscus of Kerk-in-Roeselare.
- Bijlage 2: Pastoraal plan van de Pastorale Eenheid Heilige Vincent Rumbeke.
- Bijlage 3: Pastoraal plan van de Pastorale Eenheid Sint Germanus Ardoioie.
- Bijlage 4: Ondertekende goedkeuring door Bisschop Lode Aerts.
- Bijlage 5: Ondertekende goedkeuring door Gemeenteraad Roeselare.